

1-Nyon anlaşmasını yarın tatbik ediyoruz 2-Tuncelinde sükûn

Başvekil dün mecliste iki mühim nutuk söyledi [Yazısı 8 inci sayfamızda]

AKDENİZDE Fİ'LEN HAREKETE GEÇİYORUZ

Başvekilin nutku

“Bir harbe mani olmak için elimizden geleni yapmağa mecbur olduğumuzu zannediyoruz.”

İzmirde bir şayia: Dün Bozcaada civarında meçhul bir denizaltı gemisi 22 kişilik mürettebat ile birlikte kuv-

vetlerimiz tarafından yakalanmış

Cumhurreisi anlaşmayı tasdik etti

Ankara, 18 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi bugün saat on dörtte Abdülhalik Rendanın reisliğinde fevkalâde olarak toplanmıştır. Tayini esami ile yoklama yapıldıktan sonra büyük bir ekseriyetin hazır bulunduğu görülmüş ve reis:

— Hükümetin Meclise tevdi etmiş olduğu 3 kanun lâyihası vardır. Tensib ederseniz bu lâyihaları Hariciye ve Millî Müdafaa encümenlerinden teşekkül edecek bir muhtelit encümenine havale edelim, demiştir.

Teklif kabul edilmiş ve encümenin çalışmasına imkân bırakmak için celse tatil edilmiştir.

Muhtelit encümen Dr. Cemal Tuncanın reisliğinde derhal toplanarak lâyihaları tetkike başlamış ve toplantıya iştirak eden Hariciye Vekâleti vekili Numan Memencioğlunun verdiği izahatı dinlemiştir.

3 lâyiha

Encümenine havale edilen lâyiha'lar şunlardır: (Devamı 11 inci sayfada)

Bayan meb'uslar Ankara'da

Akdeniz, İngiltere ile İtalyanın arasını açtı

İtalyanlar, Fransa ve İngiltereyi korsanlık teşkilâtı yapmakla itham ediyorlar

İtalyan Afrikasına takviye kuvvetlerle beraber 3000 subay gönderildi

Londra 18 (Hususi) — Akdeniz anlaşması ile dün imzalanmış olan tayyareler (Devamı 8 inci sayfada)

Esrar perdesi kalkıyor mu? Meçhul denizaltılar anarşistlere aitmiş!

Nyon konferansındaki büyük deniz mütehassısları bunların her hangi bir devlet tarafından kadro harici edilmiş gemiler olduğunu ve dünyayı karıştırmak isteyen anarşistler elinde bulunduğunu söylüyorlar

Akdenizde dolaşan denizaltı gemileri kime aittir? Adı «meçhul denizaltı» olan bu gemi veya gemilerin tabiiyetleri hakkında şimdiye kadar bir hayli iddia kar-

sında bulduk. Hattâ Sovyetlerin bu hususta açıktan açığa İtalyayı itham ettiklerini bile gördük. İtalyaya sorulsa (Devamı 8 inci sayfada)

ATATÜRK şehrimizde

Büyük Önder dün akşam Ankaradan İstanbul'a hareket ettiler

Ankara, 18 (Hususi) — Cumhurreisi Atatürk yanında Başvekil İsmet İnönü, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Maarif Vekili Saffet Arıkan ve mai-

(Devamı 8 inci sayfada)

Mareşal Çakmak dün Yugoslavyaya hareket etti

Müttefikimiz Yugoslavya ordusu nun bu ayın yirmisinde yapacağı manevralara davetli bulunan Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, (Devamı 8 inci sayfada)

16 yaşında bir çocuk Babasını öldürdü

Akhisar, 18 (Hususi) — Akhisarın Reşadiye mahallesinde feci bir cinayet olmuştur. Demiroğlu Cavid isminde bir (Devamı 8 inci sayfada)

Tarih kongresi yarın Dolmabahçede toplanıyor

Yarın Dolmabahçe sarayında merasimle açılacak olan ikinci Türk Tarih Kurultayına iştirak etmek üzere, dün de şehrimize yedi ecnebi âlimi gelmiştir. Gelen âlimler şunlardır:

Dr. Fehim Bayraktaroviç (Yugoslav), Dr. Hartman (Alman), Prof. Fetis (Macar), Porf. Alföldi (Macar), Dr. Ripka (Çek), Prof. Prjevovski (Leh), Dr. Dorpfeld (Alman).

Leh âliminin beyanati

Tokatlıyan otelinde misafir edilen bu kıymetli şahsiyetlerden Leh âlimi Prof. Prjevovski bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

— İlk defa on sene evvel İstanbul'a gelmiş ve asari atika müzesinde tetkikatta bulunmuştum. İstanbul'da dört ay (Devamı 7 inci sayfada)

Dün şehrimize gelen ecnebi âlimler

Güneş klübü spor faaliyetini tatil mi ediyor?

Güneş klübü erkânı “Henüz verilmiş kat'i bir karar yok. Futbol şubesinin bu sene lik maçlarına iştirak etmemesi mevzuubahs,, diyorlar

(Yazısı 11 inci sayfada)

“Son Posta”nın yeni tefrikalarından biri Valide Sultanın gerdanlığı

Lisanımızın ilk mükemmel zabıta romanı

Bir çok zabıta romanı yazmış ve bir çok zabıta romanı tercüme etmiş arkadaşlar bu eseri okuyunca «o kadar mükemmel ki adapte veya mülhem zannolunacağından endişe ediyoruz» dediler. Bunun üzerine biz de eser hakkında hüküm vermemiye daha salâhiyettar ve daha bitaraf ellere bıraktık. İstanbul polisinin işden çekilmiş en kıymetli ve en tanınmış bir siması Türkçeye en çok zabıta romanı tercüme etmiş kıymetli bir muharrir ve maruf bir münekkdimiz elyevm romanı okumakla meşguldürler. Onların hükümlerini bir kaç güne kadar okuyacaksınız.

Pek yakında neşre başlıyoruz

YAZAN
Cevad Fehmi

Hergün

Bir operet sahnesinde
Dünya vaziyeti

Yazan: Muhittin Birgen

Viyana, 15

Bugünlerde Viyananın en güzel ve en canlı tiyatro hâdisesi, burada bir operet haline sokulmuş olan Madame Sans - Gene'dir. Dün akşam bunu seyrediyorduk. Bir aralık, sahnede kısa bir meclis görünüyor: Napolyonun mareşallerinden Lefevre zaptiye nazırı Fouché ile başbaşa saray entrikalarından ve siyaset ahvalinden bahsediyorlar; mareşal, zaptiye nazırına soruyor:

— Dünya ahvalinde ne var, ne yok?

Diyor. Fouché rolünü oynayan, kuvvetli artist te, gayet ciddi bir diplomat tavrını takınarak şu cevabı veriyor:

— Yeni hiçbir şey yok, diyor; malum ya, her şey, şimdi şu İspanya meselesine bağlı. Avrupanın bütün mukadderatı orada olup biten şeylere ve bir de İngilterenin alacağı tavır ve harekete tâbi görünüyor!

Sonra, iki artist, on dokuzuncu asrın ilk senelerindeki siyasi ahvalden bahseder gibi görünerek hep bugünkü vaziyeti mütaleada devam ediyorlar ve İngilterenin hata üzerine hata yaptığını söyledikten sonra Fouché şu cümle ile bu siyasi musahabeyi kapıyor:

— Evet, diyor; İngiltere, bütün dünyayı kendisine tebaa yapacağı kadar bu hatalarda devam edecek!

Bu küçük sahneyi Viyana halkı uzun uzadıya alkışladı. On dokuzuncu asrın ilk günlerindeki Avrupa vaziyetinden bahsederken tıpkı bugünün hâdiselerini mütalea ediyormuş gibi konuşan artistlerin sözleri herkesi birdenbire teshir edivermişti. Ben de alkışlayanlar arasında bulundum; çünkü, garib bir tesadüfle, o gün sabahleyin, ben de aynı fikri yazmıştım.

Yeni bir tarzda çok güzel bir operet olan bu piyesi seyrederken arada bir, zihnim hep aynı mevzuu takılıyordu. Tiyatrodan çıktuktan sonra da zihnim aynı mevzu üstünde işledi, durdu.

O zamanki Avrupa ile bugünkü Avrupa arasında bir zaman ve bir dekor farkı vardır. Bu zaman ve bu dekor içinde değişen şeyler, sade ya nisbetlerdir, yahut ta şekiller veya aktörlerin rolleridir. O zaman da Avrupa aynı nüfuz ve hâkimiyet mücadelesi içinde idi; bugün de aynı nüfuz ve hâkimiyet mücadelesi içinde çalkaniyor. O zaman Avrupada bir tek Napolyon vardı; bugünkü Avrupada bir Napolyon yok, fakat, onun tarzında rol almış olan tarih aktörleri birden fazladır. İngiltere, gene aynı rolü oynuyor: Sulhu ve demokrasinin müdafası ve bunun için de onu buna, ötekini berikine vurmak ve nihayet yorulmuş kuvvetlerin mücadelesi arasında son hükmü kendisi vermek üzere Avrupa topraklarına ayak basıp kat'i muharebeyi vermek...

Arada bazı, derece derece mühim farklar var; meselâ, o zaman İngiltere, Fransada yalnız bir hanedanı tutardı; bugün bütün Fransayı yanına almış görünüyor. O zaman, yeni doğmaya hazırlanan İtalyayı Napolyon aleyhinde kullanırdı; bugün İtalya ile - belki de gene İtalya aleyhine! - dostluk yapmaya çalışıyor. O zamanla bu zaman arasında bütün aktörlerin rollerinin az, çok değişmiş, fakat yalnız İngilterenin rolünün hiç değişmemiş olduğunu görüyoruz. O, gene, sahnenin baş rolündedir; hattâ rejisörü de diyebiliriz. Yalnız bu defa rejisörün idare ettiği sahne, daha kalabalık ve piyesin hareketi çok karışıktır. Bugünkünü idare etmek o zamankini idare etmekten çok güçtür.

Viyana'da yaptığım müşahedelerden anlıyorum ki burada dünya işleri artık çok büyük bir ciddiyetle telâkki edilmeye başlamıştır. Sanayi ve iktisad âlemi, büyük bir ihtiyatkarlığa girmiş görünür. Yakın bir dünya karışıklığına inanmaların mikdarı - haklı veya haksız - artmıştır. Tüccarlar, paralarını daha ziyade likit bir halde tutmaya ehemmiyet veriyorlar. Mühim stoklar yapmaktan korkanların mikdarı çoğalmıştır. Mesele, Türkiye ile ticari münasebetleri olan bir takım firmalar geçen sene iki almak için düşünmezlerken bu sene bir almak için bile kolay karar veremiyorlar. Herkesin zihni şu sual ile meşgul:

— Harb olacak mı?

Türkiyeden her sene mühim mikdarında incir ve üzüm ve fındık alan büyük

Resimli Makale:

Uzun yol yoktur..

Acele etmeden yavaş yavaş yürümesini bilen için uzun telâkki edilebilecek hiç bir yol olmadığı gibi, sabırla hazırlanan için ele geçmesi gecikmiş bir mükâfat ta tasavvur edilemez.

Hayatınızı gözden geçirin, sizi saadete veya servete iş edecek olan en büyük fırsatı zamanından bir dakika evvel söylenmiş bir söz veya atılmış bir adımdan dolayı kaçırmış olduğunuzu görürsünüz.

SÖZ ARASINDA

Amerikanın en güzel Kızı seçildi

Amerikada 80,000 kişinin rey verdiği güzellik müsabakasında esmer güzeli sinema yıldızı, Dorothy Lamovr Amerikanın en güzel kızı olarak seçilmiştir.

Kendi kendine çalan viyolonsel

Musiki âletleri yapan Bavyeralı, Münih musiki ve makinistler cemiyetine icat ettiği elektrikli bir otomatik viyolonsel takdim etmiştir. Viyolonsel için de piyanolarda olduğu gibi delikli bir harita bulunmakta ve bir elektrik düğmesine dokunmakla çalığı sanki eh mahir bir usta tarafından çalınmış gibi kendi kendine çalmağa başlamaktadır.

Viyolonsel için yerleştirilmiş olan haritanın her deliğinden geçen cereyan sayesinde elektrik cazibesi teller üzerine yayı hareket ettirmekte ve aynı zamanda yukarı tarafından ucu kauçuklu sun'ü bir parmak muayyen notanın ahengini vermektedir. Bu makinenin bütün mahareti yayındadır. Yay teller kadar küçük tekerleklerden müteşekkildir.

bir firmanın dostum olan müdürle dün konuşurken bu sualin onun kafasında da müziç ve batıcı bir düğüm halinde yerleşmiş olduğunu gördüm. Bu firma, henüz dün kadar hiçbir şey almamış olduğu gibi almaya da karar veremiyordu. Çünkü, Nyon konferansının müsaid neticelerine rağmen artık, herkes kendisini vehme - eğer vehim demek caizse - kaptırmış bir haldeydi. Şimdiye kadar, burada hiç bir zaman bu kadar ağır bir vehim ve endişe havası görmüş değildim. Gün geçtikçe enternasyonal vaziyetin ağırlığını daha iyi hissediyorum.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Bir liraya bir deve

Adamın biri devesini kaybetmiş, aramaş, bulamamış:

— Bu deveyi bir elime geçirsem demiş, bir liraya satarım.

Günün birinde devesini bulmuş:

— Sözünde dur, demişler, deveni bir liraya satacaktın!

— Hay hay, demiş, satacağım!

Deveyi pazara götürmüş. Yanına da bir kedi almış:

— Deve bir liraya!

Diye bağırması.. Bir liraya deve satıldığını görenler koşmuşlar:

— Deve bir liraya hal..

— Evet demiş, deveyi bir liraya veriyorum. Fakat deveyi alan,

Kediyi göstermiş:

— Bu kediyi alacaktır. Kediyi de doksan dokuz liradan aşağı vermem!

Posta pulu yüzünden Nerede ise Bir harp kopacak

Bir posta pulu yüzünden bugünlerde Nigaragua ile Hontura hükümetleri arasında bir muharebe çıkarmak üzere bulunuyor. Mesele şudur:

Geçenlerde Nigaragua posta nazırı, tedavüle üstlerinde memleketin haritası bulunan yeni posta pullarını çıkarmıştı. Fakat bu haritada Honturanın bir vilâyeti de Nigaragua hududu dahilinde gösterilmekte olduğunu gören Hontura hükümeti, bu pulların derhal ortadan kaldırılması için Nigaraguaya çok şiddetli bir ultimatom göndermiştir.

Ultimatom alan Nigaragua hükümeti müderecatın şiddetinden fevkalâde müteessir olarak verdiği cevapta mukabil bir şiddetli protestoda bulunmuş fakat pulları hâlâ ortadan kaldırmamıştır. Şimdi bu işin halli için muharebe hazırlıklarında bulunuluyormuş!

İnsan sade süt ve meyva yemekle yaşayabilir mi?

Viskonson üniversitesi profesörü doktor Hastiyens çoktanberi insan uzviyetinin yalnız süt ve meyva ile ne dereceye kadar beslenebileceğinin tesbiti için tecrübeler yapmakla meşgul bulunuyordu. Üniversite talebesinden Robert, Smil ve Lionar isminde üç genç, profesörün bu tecrübelerine yardım etmeği kabul ederek perhize başlamışlardı.

Bunların her biri dört aydanberi her gün üç buçuk litre süt ile iki portakal ve iki tane de elma yeyp içmekte idiler. Bütün bu müddet içinde ağırlıklarından bir kilo bile kaybetmemişler ve vücutlarının bütün kuvvetlerini muhafaza etmişlerdir.

Dünyanın en büyük Üzüm salkımı

Yukarıda gördüğünüz resim, dünyanın en büyük salkımıdır. Bunu tayin etmek için geçenlerde Kaliforniyada yapılan bir müsabakada, teşhir edilen salkımlar arasında gerek cesameti, gerekse güzelliği bakımından birincilik kazanmıştır. Bu salkım, resimdeki kız yetiştirmiş ve mükâfatı almıştır.

Kara, deniz ve havada sür'at rekorları

Fransız mühendislerinden Bere şimdiye kadar denizde, karada ve havada elde edilen sür'atlere dair bir makale yazmıştır. Denizde sür'at rekoru Terror isimindeki Fransız torpido muhribindedir. Bu gemi saatte 83 kilometre sür'atle hareket etmektedir. Fakat geçenlerde Cenevre gölünde Lerbel isminde bir motor 250 kilometre yapmakla hakiki rekoru ihdas etmiş de bu sür'at muayyen bir müddetten fazla devam edemeyeceğinden atletizm rekoru sayılmaktadır. Binaenaleyh pratik cihetten faydasız adedilmektedir.

Karada sür'at rekoru saatte 207 kilometre yapan Berlin - Hamburg trenindedir. Hava rekoru da saatte 709 kilometre sür'at göstermiş olan bir İtalyan tayyaresine aittir. Fakat İtalyan tayyaresi bu sür'ati ancak birkaç dakika devam ettirebildiğinden bunun da pratik faydası bulunmamaktadır. Bugün tayyarenin hakiki sür'ati saatte 425 kilometredir.

Bu makaleyi yazan Fransız mühendisi insanların yirmi sene sonra da daha çabuk uçamayacağını ilâve etmektedir.

Sözün Kıyası

Sosyal terbiye
Düşüklükleri

E. Talu

Dün sabah beni Şişli'den getiren tramvayın kondüktörü derd yandı:

— Bayım! dedi; şimdi, pisi pisine kırk kuruş ceza yedim. Çoluk çocuk sahibi, fakir bir adamım. Fazla olarak, evde bir de hastam var. Görüyorsunuz ki buna rağmen şunun şurasında vazifemi azamî dikkatle görmeğe çalışıyorum. Ne bileyim? İçeriye üç dört defa girdim; «bilet almayan var mı?» diye sordum. Alan aldı. Ötekiler kımlıdamadı. Şu efendiden şüphe ettim: Ayrıca yanına gidip sorgumu bir daha tekrar ettim; aldırmadı. Derken kontrol gelip de yoklamaya başlayınca, o vakit parayı çıkardı ve bilet istedi. Kontrol de, ben vazifemi yapmadım diye, işte, bana ceza yazdı. Şimdi, gündeliğimden kırk kuruş kesilecektir. Üstelik de a'dım dikkatsize çıkacaktır. Yazık değil mi bana?

Ben sade dinliyordum. O, benim dinlediğimi alâkadâr olduğuma hamlile, devam etti:

— Sanmayın ki müşterinin bu işde herhangi bir dalgınlığı vardır. Hayır! Bu, bizim tramvay arabalarında sık sık tekrerr eder. Bir kısım müşteri ana - fora pek teşnedir. Bize küll yutturup, bedava yolculuk etmek ister. Hem de kimler? Üstleri, başları temiz, ağır başlı, esnaf kılıklı insanlar. Görseniz ihtimal vermezsiniz. Amma, yaparlar. Kontrol gelmezse, bu kalabalık, bu halk hücumunda atladık, gitti. Kontrol gelince de, dalgınlığa gelmiş de unutmuşlar, yahut ki biz ayaklarına gidip bilet kesmemişiz gibi, parayı kontrolün avucuna veriverirler. Biz de cezayı yeriz!

O kondüktörün bu sözlerini başka - ları da teyid ettiler. Beş altı kuruşu - tenezzül ederek - irtikâp eyliyenlerin tahminden pek ziyade olduğunu söylediler. Bu ahlâk ve sosyal terbiye düşüklüğünü ne kadar takbih etsen yeriy vardır. Ve bu, öyle görünmez belki amma, bir içtimai yaradır. İrtikâba ceza tayin eden kanunların bu yaraya merhem olmalarına imkân yoktur. Kanun bu ufak tefek çirkinliklere kadar elini uzatamaz. Bu terbiye düşüklüğünü muhit düzeltir; suur ve vicdan düzeltir.

Baylar! Ayyptır. Tramvay parası, kesenize ağır geliyorsa yaya gidin. Fakat, beş kuruşluk bir bileti almamakla, sade bir vasıtai nakliye şirketinin kassasından değil, bir biçare amelinin ekmeğ parasından da çalmakta olduğunuzuzu bilin ve bu aşağılığı, bu bayagiği yapmayın!

Akşam evinize döndüğünüz vakit, kendi çoluğunuzun çocuğunuzun yüzlerine nasıl bakabiliyorsunuz? Çok merak ediyorum!

E. Talu

Hâkimler arasında

Ankara, 18 (Hususi) — Adliye Vekâleti hâkim ve müddeimumiler arasında tayin ve nakilleri ihtiva eden geniş bir kararname hazırlamıştır.

DÜ GÜN KÜ
HAVA
VE TAKVİM

Dün hava rüzgârlı ve açık geçti

Kandilli rasad istasyonunun verdiği malûmata göre dün hava açık ve rüzgârlı olarak geçmiştir. Hararet derecesi gölgede en fazla 25, en az da 18 olarak kaydedilmiştir.

Rüzgâr saniyede 6 metre sür'atle poyrazdan esmiş, rütubet derecesi de yüksek olarak tesbit olunmuştur.

Dün öğleden sonra barometre 761 i göstermiştir.

Güneş : 5.44 — Öğle : 12.07
Kıvı : 15.37 — Akşam : 18.14
Yatış : 19.43 — İmsak : 4.03
Kumi sene 1353 — Arabi sene 1353
Hızır 137

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bigada oturan bir arkadaşımız anlattı: «Abdi çiftliği köyünde bir yatı mektebi yapılacaktır. On beş gün evvel hükümetin verdiği plan ve örnek mucibince temelleri atıldı, iki hafta müddetle çalışıldı. Fakat bugün gelen memurlar yapının taksimatını Kültür Bakanlığundan

gelen son örneğe uygun bulmuyarak yapıyı durdurtular ve bozulmasını istediler. Köy ihtiyar heyetinin bu emre itiraz etmeye hakkı yoktu, itaat etti. Fakat yapıya köy sandığı şimdiye kadar 110 lira harcamıştı, bu parayı kimin tazmin etmesi lâzım geldiğini sordu, henüz cevap alamadı.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Japonların ilerlemelerine mani olmak için Çinliler nehir ve kanalların sedlerini yıktılar

Tokyo 18 — Pekinden bildiriliyor: Çinliler, Japonların ileri hareketlerine mani olmak ve ihata edilmiş elli bin Çin askerini kurtarmak için Pekinin cenubu garbisindeki kanal ve nehirlerin sedlerini yıkmaktadırlar.

Şanghay cephesinde

Londra 18 (A.A.) — Çin büyük elçisine gelen haberlere göre, Çin kıt'aları, Şanghayın şimalindeki yeni hatları üzerinde Lotien ve Lühangın şarkında bir kilometrelik bir ilerleme kaydetmişlerdir.

Şanghay 18 (A.A.) — Japon donanması namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, Çinlilerin dün Şanghay etrafındaki cepheye mukabil taarruza geçmiş olduklarını beyan etmiştir.

Japonlar, Çinlilerin yaklaşmasına müsaade etmişler ve müteakiben ateş açarak kendilerini ağır zayıyata uğratmışlardır.

Çinlilerin ric'ati

Pekin 18 (A.A.) — Çin kıtaati, Pekinin cenubu garbisinde tam bir ric'at halindedir, Choehow'daki Çin garnizonu ya teslim olmak veya tamamen mahvolmak tehlikesine maruz bulunmaktadır.

Yeni bir idare

Şanghay 18 (A.A.) — Şanghay muharebelerinden sonra Japonların himayesi altında ilk idare, Paochanda tesis edilmiştir.

Bu idarenin ismi, «sulhun muhafazası komisyonu» dur.

Bu idare, bir Çinli doktorun riyaseti altındadır. Doktora dört aza refakat etmektedir.

İspanyada amele kütleleri birleşiyor, yeni seferberlik ilân edildi

Valansiya açıklarında 3 hükümetçi harb gemisi ile Frankoculara ait Kanarias kruvazörü arasında yeni bir deniz muharebesi oldu

Londra 18 (Hususî) — Dün akşam Barçelon açıklarında, üç hükümetçi harb gemisi ile Frankoculara ait Kanarias kruvazörü arasında yeni bir deniz muharebesi olmuştur.

Muharebenin neticesi hakkında henüz malûmat alınmamıştır.

Paris 18 (A.A.) — Journal'ın Madrid muhabiri yazıyor: Komünistlerle anarşistlerin itilâfı, yakında bir emri vaki olacaktır. Bu itilâf, umumî mesai birliği ile millî mesai konfederasyonu arasındaki itilâfı ikmal edecektir.

Maksad, bir mütekeke değildir, müsbet noktalarda asgarî bir programı ihtiva edecek bir misak akdi mevzuubastır.

Amele kütlelerinin bu birleşmeleri, millî müdafaa nezareti tarafından emredilen ve icrası zarurî olan yeni seferberlik emri ile aynı zamanda yapılmaktadır.

Askerlik bürolarına yeniden tahcümleler başlamıştır. Aynı zamanda müstakbel İspanyanın esasî olacak olan «tahrîbi gayri kabil bir blok» ilânı için mitingler tertib edilmektedir.

Milletler Cemiyeti dün de Filistin ve İspanyol meselelerini görüştü

Cenevre 18 — Milletler Cemiyeti asamblesi, saat 10.05 de toplanmıştır.

Toplantı salonunda biraz hareket vardı. Mısır hariciye nazırı Vasıf Patrus Gali Paşa, söz almış, Filistin'in taksini projelerini şiddetle tenkid etmiş ve Filistin meselesinin halli için Filistin ile İngiltere arasında diğer Arab memleketleri ile yapılacak muahedelere benzer bir muahede

akdi suretinde bir hal şekli tek'if eylemiştir.

Bilhâre İspanya murahhası Negrin söz almıştı. Mumailiyh, ezcümle demiştir ki:

İtalyanın İspanyaya şimdi orada bulunmakta olan ordunun iki misli bir ordu göndermek üzere olduğunu beyan ediyorsunuz.

Polis Enstitüsünde Okuyacak olan Başkomiser ve Polis memurları

Ankara 17 (Hususî) — Bu sene Ankara polis enstitüsü orta ve yüksek kısmında okuyacak olan başkomiser ve polis memurlarından kidedim, ehliyet şerait itibarile muvafık görülenleri bildiriyorum:

Baş komiserler:

Ankaradan Hakkı, İstanbuldan Musaffer, Hamdi, Fevzi, Şerif, Nazmi, Şevket, Halid, Ali, Nurettin, İbrahim, Akil, İğelden Kemal, İzmirden Fakı, İbrahim, Giresundan Saim, Edirnedden Hülsü, Sadık, Muğladan Aziz, Antalyadan Baha, Tekirdağdan Mustafa, Samsundan Ali, Mardinden İbrahim, Boludan Ahmet, Seyhandan Mümtaz.

Polis memurları:

Ankaradan 298 Yusuf, 244 Hasan, 121 Süleyman, 272 Süleyman, 290 Sait, 300 Avni, 25 Sait, 107 Salim, 355 Mehmet, 367 Ali. Çoruhtan 2 Hüsnü, 7 Haydar, Edirnedden 19 Mustafa, Muğladan 28 Şerif, 12 Ahmet, Maraştan 5 Ahmet, 6 Ali, Afyondan 2 Zülfi-kar, Sivastan 7 Turan, 22 Zeki, 24 Vehbi, Balikesirden 34 Mustafa, Ağrıdan 3 Seyfettin, Antalyadan 30 Naci, 24 Recep, Kasta-monundan 16 Nuri, 2 Mahir, 14 Muharrem, 22 Süleyman, 13 Mehmet, 18 Ahmet, Malat-yadan 8 Turgut, 17 Turan, 10 Kâzım, 3 Mehmet, 9 Hallı.

Erzurumdan 28 Dursun, 26 Rıza, 8 Sitki, 24 Rasih, 30 Şefik, Çanakkaleden 9 Ferit, İğelden 51 Süleyman, 44 Cemil, Kocaeliden 19 Hakkı, 40 Osman, Trabzondan 7 Mustafa, 5 Galip, 44 Asum, Kütahyadan 2 Hakkı, 13 Hallı, Kayseriden 25 Mehmet, 32 Lütfi, 31 Vasif, 29 İhsan, 28 Seracettin, 30 Salâhat-tin, İzmirden 36 Kâzım, 43 Remzi, 48 Abdül-gani, 140 Ziya, 75 Faik, 92 Hikmet, 105 Av-

26 Eylül

Beşinci dil bayramına ait program hazırlandı

Ankara 18 (A.A.) — 26 Eylülde yapılacak beşinci Dil bayramı kutlama töreni programı aşağıdadır:

1 — İlk Türk dil kurultayının toplandığı 26 Eylül dil bayramı, bundan önceki yıllarda olduğu gibi, Türk Dil Kurumu üyeleri, halkevleri, gazeteler ve yurdun bütün dilseverleri arasında kutlanacaktır.

2 — 26 Eylül 1937 Pazar günü saat 18 de Ankara ve İstanbul radyoları birleştirilecek ve Türk dil kurumu adına bir söylev verilecektir. Bu söylev bütün halkevlerinde radyo ile dinlenecektir.

3 — Halkevleri, söylev saatinden önce veya sonra, kendi bölgelerindeki imkânâna göre, dil hakkında konferanslar vermek, şiirler okumak ve türlü tezahürlerde bulunmak suretile dil bayramını kutlayacaklardır. Halkevlerinde verilen konferansların, söylevlerin birer kopyesi Türk Dil Kurumu genel sekreterliğine gönderilecektir.

4 — Türkiye gazeteleri, 26 Eylül 1937 sayılarında dil bayramını kutlayacaklar ve Türkiyede dil çalışmalarını üzerine yazacaklardır.

5 — Bütün kutlama ve tezahürlerde şu noktaların tebarüz ettirilmesine çalışılacaktır:

A — Ulu Önder Atatürk'ün yüksek himaye ve irşadları altında Türk dili üzerinde yapılan çalışmaların hergün daha çok genişleyen yüksek bir faaliyet göstermekte olduğu,

B — Anadilimizin geniş varlıklarını bulmak üzere yapılmakta olan araştırmaların, yalnız Türk dili lehçelerini değil, bütün kültür dillerini ve genel dil bilgisini ilgilendiren yüksek bir buluşa, yeni «Güneş - Dil Teorisi» adını alan Türk dil tezine vardığı.

C — Yeni Türk dil teorisinin üçüncü Türk Dil Kurultayına iştirak eden dil bilgini tarafından kabul edildiği gibi, 1 Eylül 1937 de Bükreşte toplanan beynelmül prehistorik, arkeolojik ve antropolojik kongreye ve 20 Eylül 1937 de İstanbulda toplanan ikinci Tarih Kurultayına da tebliğ edilerek her ikisinde iyi karşılanmak suretile bir kat daha kuvvetlendiği.

D — Türk kültürü prehistorie'nin en eski yüksek kültürü olup Neolitik ve Maden medeniyetleri orta Asyadaki Türk ana yurdundan yer yüzüne yayıldığı gibi, Türk dilinin bütün kültür dillerinin ana kaynağı olduğu da «Güneş - Dil» teorisinin verimleriyle inkâr kabul etmez bir surette sabit olmaktadır.

6 — Halka hitap eden söylev, konferans, şiir ve yazılarda elden geldiği kadar herkesin anlayabileceği açık, sade, düzgün, pürüzsüz ve güzel bir Türkçe kullanılmaya çalışılacaktır.

ni, Tekirdağdan 5 Cemal, Meclisten 18 Yusuf, 20 Arif, Denizliden 10 Süleyman, Niğdeden 19 Ahmet, Eskişehirden 7 Yaşar, Samsundan 34 Salim, Kırşehirden 8 Seyit, Konyadan 24 Nuri, 33 Mustafa,

Elâzizden 3 Behzat, Bursadan 1 Hamdi, 59 İbrahim, 5 Zeki, Seyhandan 64 Celâl, 52 Abdülvahap, 33 Hakkı, 3 Salim, 2 Turhan, 11 Mustafa, 43 Fevzi, Gümüşhane'den 11 Asum, İstanbuldan 69 Abdülbaki, 99 muammer, 439 Nurettin, 1138 Bekir, 721 Ahmet, 1246 Mehmet, 577 Mazhar, 1372 Osman, 1158 Zeki, 1495 Talât, 1603 Ata, 1528 İsmail, 1547 Nevzat, 1668 Zikrullah, 1682 Necmettin, 530 Nurettin.

Erzincandan 4 Hamdi, Giresundan 2 Şevket, Tokattan 3 Mehmet, 8 Yusuf.

İstanbulda da bir motörlü tayyare mektebi açılacak

Ankara'da ve İzmirde Türkkuşu için yapılan paraşüt kuleleri çok rağbet gördüğü halde bunların bir eşi henüz İstanbulda yapılamamıştır. Türk hava kurumunun kulenin muhakkak surette Beyazıt veya Sultanahmet meydanlarından birinde yapılması istemesi ve belediyesinin de Yenibağcı yayırında yapılması için ısrar etmesi yüzünden bir türlü bir anlaşma olamamıştır.

Bu hususta son olarak belediyenin Türk Hava Kurumuna vermiş olduğu cevaba göre İstanbulda paraşüt kulesinin yeri ileri şehir plânı formalitesi ikmal edilip meydana getirildikten sonra tayin edilecektir. Şehir plânı gelecek sene tam olarak meydana çıkarılacağına göre paraşüt kulesi ancak bu zamandan sonra yapılacak demektir. Esasen Türk Hava Kurumu Merkezi, İstanbul için gelecek seneden itibaren başlamak üzere bir Türkkuşu faaliyeti programı hazırlamaktadır. Bu programa göre İstanbulda paraşüt kulesi ile beraber bir de Ankara'da olduğu gibi leylî olarak motörlü tayyare mektebi açılacaktır. Her sene Türkkuşunun İstanbul talebesi çoğaldığından kurum gençlerin uçuş, tatbikat ve ders yerlerine gidebilmeleri için bir kaç otobüs de satın alınacaktır.

Kayseri ve Çorum maarif müdürleri

Ankara, 18 (Hususî) — Ankara kız lisesi riyaziye muallimi Hüsnü Kayseri maarif müdürlüğüne, İstanbul maarif müdür muavini Neşet Çorum maarif müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Emniyet işleri umum müdür muaviniği

Ankara, 18 (Hususî) — Emniyet işleri umum müdür muavini İzzeddin'in münhal valiliklerden birine tayin edileceği haberi doğru değildir.

Bir adam kardeşini vurdu

Akhisar, 18 (Hususî) — Gökçeahmed köyünde Somalı Bayramla kardeşi Süleyman arasında kız kardeşlerini kocaya vermek meselesinden çıkan kavgada Bayram Süleymanı çifte ile ağır surette yaralamıştır. Kardeşine kıyan Bayram yakalanmıştır. Yaralı hastanede tedavi altına alınmıştır.

Özalp kazası

Ankara, 18 (Hususî) — Kâzımpaşa kazası merkezinin başka bir yere nakli ve kazanın isminin Özalp olarak değiştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Fener yolunda Bir köşk yandı

Dün gece saat 8,30 sularında, Fener yolunda bir yangın çıkmıştır. Hidayet isminde birine aid ahşap köşkün bodrumundan çıkan yangın, bir anda, binayı sarmış, ve köşkün tamamen yanmasına sebep olmuştur.

Sabahtan Sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

● Avrupa vaziyeti hergün bir parça daha tehlikeli hal alıyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İtalyanın İspanyol Fasına yeni kuvvetler göndermeye kıyam etmesi, haddizatında esasen nazik olan durumu bütünüyle nazikleştirmiş oluyor. İtalyanın bu tarzı hareketi, İngiltere ile Fransaya bir mukabeledir. Akdenizde korsanlık hareketlerinin önüne geçmek için Akdenizle yakın alakaları bulunan dokuz devletin İsviçre, Nyonda yaptıkları itilâftan İtalya gayri memnundur. Aynı devlet, bu itilâfnameye iştirak etmek için kendisine bırakılmış olan açık kapıdan da istifade etmek ister görünmemektedir. Maamafih İtalyayı, bugünkü mukabeleyi yapmaya sevkedilen emil bu değildir. İngiltere ile Fransanın, merkezi Londrada bulunan İspanya işlerine ademi müdahale komitesine haber vermeden İspanya sahilinin mürakabesine nihayet vermeleridir. Filhakika İngiltere ile Fransa, yalnız Akdenizdeki kuvvetlerini değil, o kuvvetlere munzam olarak yoldadıkları yeni yeni kuvvetlerle teşkil eyledikleri filolar bütün Akdenizde gayet ağır bir zabta vazifesi göreceklerdir. Kuvvetlerinin bir kısmını İspanya sahillerinde hareketsiz tutmaları demek, Nyon muahedesiyle üzerlerine aldıkları işde, peşin bir muvaffakiyetsizliği kabul etmeleri demektir. Bu iki büyük devlet elbette ki buna razı olamazlardı. Bundan ötürü de ki evvelce İtalya ile Almanyanın yaptıkları gibi İspanya sahilini mürakabeye memur ettikleri deniz kuvvetlerini geri çekmeye karar verdiler. Bunun için de Londradaki ademi müdahale komitesine haber vermeye lüzum görmediler. Tıpkı İtalya ile Almanya gibi.

Bilhassa Fransız hududunda bu mürakabenin hiç bir suretle tesis edilmemiş olduğuna kani bulunan İtalya, Fransız İngiliz deniz mürakabe kuvvetlerinin İspanyol sahillerinden ayrılmalarıyla beraber İspanyanın bilhassa hükümet kuvvetleri elinde bulunan kısmına her taraftan silâh, mühimmat ve gönüllü akını vukubulacağını kestirdi; Franko kuvvetlerinin feci bir emrivaki karşısında kalmamaları için atik davranarak Melillaya asker sevkine karar verdi.

Bu sevkîyatın sonucunu olmadığının beyan edilmesine bakılırsa vaziyetin fecaati bununla kalmıyacaktır.

Şu hale göre, şimdiye kadar korkulan âkıbet bütün dehşetile kendini gösterecek ve 1914-1918 harbine mal olan Saray Bosna faciasından sonra İspanyanın dahili mücadelesi de yeni bir Avrupa milletler harbinde doğuracaktır. Maalesef böyle konuşmak mecburiyetinde kalıyorum: Çünkü mevcut tehlike cidden büyüktür ve Fransa, İtalyanın İspanyaya yerleşmesiyle Akdeniz müvazenesinin bozulmasına tahammül etmeyecektir. Buna tahammül etmesi demek, İstikbaline ve şimdiye kadar güde geldiği gayelere veda etmesi demektir. Bu takdirde ise umumî bir harp hazırdır. — Selim Ragıp Emeç

Garib bir yasak

Sabah saat sekizden evvel şehir halkını yüksek sesle bağırarak rahatsız eden esnaf ceza görür. Medeni şehirlerin kendilerine mahsus hususiyetleri, nizamları vardır. Bütün gün şehrin gürültüsüyle yorulan, sınırları bozulan şehirlinin gece tam bir sükün içinde uyuması lâzımdır. Bu ihtiyaç belediyeleri muayyen zamanlarda bilhassa geceleri sükuneti temin edecek nizamlar koymağa mecbur etmiştir.

Her gün yeni bir hamle ile medeniyet esaslarını kabul etmeğe başlayan İstanbul da bu ihtiyaçlara göre tedbir almağa başlamıştır. Takdir etmeliyiz.

Yalnız sabah sekizden evvel ve akşam sekizden sonra bağırarak malını satan, meselâ bir balıkçıyı tecziye eden nizam gece yarısı çığlıklar kopararak balık tutan esnafı cezaya çarpmıyor. Karanlık gecelerde Boğaziçinde kılıç balığı tutanların birbirlerine ve gelip geçen gemilere ne müthiş feryatlarla hakırdıklarını İstanbul halkı pek iyi bilir. Bu feryatların hasta döşeklerinde binbir ızdırap içinde bir nefes tatlı uykuya hasret çekenleri ne elim sınırlarına düşürdüğünü anlamak için sevimli tabibi adlimiz Bay Enver Karandan rapor almağa lüzum yoktur.

Nizam ve kanunların emir ve nehyi mutlak olduğuna göre sabah sekizden evvel balık satanı cezaya çarpan kanunun gece yarısı cıyak cıyak bağırıp birbirinden yer ve yol istiyerek balık tutanları neden tecziye etmediğine şaşmamak kabil değil. Bu iptidai balıkçılığın bugünkü kanunî mevzuatımıza da aykırı olduğunu anlamıyor muhuz?

Bürhan Cahit

Kadıköy, Adalar ve Bakırköy yeni tedbirlerle susuzluktan kurtarılacak

Kadıköy, Adalar ve Bakırköy pek yakında suya kavuşacaktır.

Yapılan teşebbüsler ve tetkikat faydalı neticeler vermektedir. Bilhassa Heybeliada yapılan sondaj ameliyatına pek ziyade ehemmiyet verilmektedir. Sular müdürü bizzat sondaj ameliyatlarında bulunarak Ada halkını bir an evvel suya kavuşturmak için azami gayret göstermektedir. Şehrin muhtelif semtlerinde tetkikat yapan mühendisler tarafından muhtelif su projeleri hazırlanmaktadır.

Faaliyetin ana hattını Kırkçeşme suyu meselesi teşkil etmektedir. Malûm olduğu üzere Kırkçeşme suyunun yolları uzun zamanlardan beri bakımsız kaldığından bozuk ve perişan bir haldedir. Bu yollardan ne şekilde istifade edileceği tetkik olunmaktadır.

Gene sular idaresi tarafından Bakırköyünde satın alınan arazide su aranmaktadır. Henüz bir netice elde edilmiş ise de pek yakında buraların suya kavuşturulacağı kuvvetle ümit edilmektedir.

Evkaf camii şadırvanları için belediyeden su istiyor

Şehrin tifo salgını esnasında belediye camii helâlarının da sabaha kadar halka açık bulundurulmasını emretmişti. O zamandan beri camii helâları sabaha kadar açık durmaktadır. Fakat İstanbul'da mevcut birçok camiden ancak 38 inde su mevcut olduğundan bu helâlarda su bulmak imkânsızdır. Bu 38 camii suyu da Kırkçeşme suyudur. Vakıflar idaresi belediyeye tekrar baş vurarak sular kanunu mucibince camilere su temin edilmesini belediyenin vesaifi meyânında olduğundan şehirde mevcut camilerden suyu kesilenlere su teminini istemiştir.

Otelcilerle Hancılar Ayrılıyor

Tek cemiyet halinde çalışan hancı ve otelci esnafı birbirinden ayrılmak kararı vermiştir. Bu karar cemiyetlerinden de tasvip edildiğinden ayrılma hazırlıklarına başlamıştır.

Otelciler şehre bol mikyasta seyyah celbedebilmek gayesiyle esası surette faaliyete geçebilmek için hancıları muhakkak ayırmak zarureti hissetmişler, keza hancılar da kendi sahalılarında daha faydalı olabilmek için ayrı bir teşekkül halinde çalışmayı muvafık bulmuşlardır. Hancılar ayrı olacak olan otelciler tekrar cemiyet kurmayacaklar, teşekküllerini birlik şekline sokacaklardır. İstanbul seyyah celbi için uğraşan Turing klüp ve belediye Turizm işleri müdürlüğü otelcilerden bazı yenilikler istemişlerdir. Bu yenilikleri yapabilmek için teşekkülün herhalde birlik halinde çalışması lâzım gelmektedir. Turing klüp ve belediye Turizm şubesi müdürlüğü seyyah celbini kolaylaştırmak için otelciler arasında bir seyahat birliği kurma etrafında faaliyete geçmiştir. Beyoğlu otellerinden 22 kadarı bu teklifi memnuniyetle kabul etmiştir. Otelciler cemiyeti, otelciler birliği şekline girince bu faaliyet daha hızla ilerleyecek ve büyük bir seyahat birliği kurularak İstanbul seyyah celbine tevessül edilecektir.

Borsada:

Kupon tediyatı frankla yapılacak

Büyük sukuttan sonra iki gündür Fransız frankında bir istikrar vardır. Evvelki akşam frank bir sterlin mukabil 146,56 da kapanmıştı. Dün 146,68 de açılmıştır. Ünitürklerdeki sukut da durmuştur. 13 lirada açılmış 13,30 da kapanmıştır.

28 Mayıs 1937 tarihli Dünyu unumiyet meclisinin kararına göre Ünitürk kuponlarının 25 teşrinisanide tediyesine dair bir tamim yapılmıştır. Hükümet, kupon tediyatını frank veya dolar olarak tediyeye etmekle muhtar bulunmaktadır. 25 teşrinisanide frank olarak tediyeye yapılacaktır. Bu suretle cari hesaplara göre beher kupon başına 80 kuruş isabet etmektedir.

Susuz kalan camii şadırvanlarından biri

bulmak imkânsızdır. Bu 38 camii suyu da Kırkçeşme suyudur. Vakıflar idaresi belediyeye tekrar baş vurarak sular kanunu mucibince camilere su temin edilmesini belediyenin vesaifi meyânında olduğundan şehirde mevcut camilerden suyu kesilenlere su teminini istemiştir.

Nafia Vekâleti Sapanca'da bir Otel yaptırıyor

Sapanca ve Adapazarı tenezzüh seferlerine geçen yaz başlanmış bu yaz da devam edilmiştir. Yalnız Sapanca'da yolcuların geceyi geçirmeleri için otel vesaire bulunmadığından ve Adapazarının gezilecek yerlerinin mahdud olduğundan buralara ancak sabahleyin gidilip akşam dönülmektedir. Nafia Vekâleti Sapanca'da göl kenarında muazzam bir otel yaptırma'yı düşünmüş ve bu işi bir mimara havale etmişti. Bu mimar otelin projesini hazırlayarak vekâlete göndermiştir. Bu projeye göre göl kenarında kurulacak otel, iki katlı olacaktır. Alt katta giriş holü, salon ve yemek salonu bulunacak üst kat yirmi yataklı yatakhane olarak kullanılacaktır. Bina sahile müvazı vaziyette duracak, etrafında yolcuların kolayca göle girip çıkabilmeleri için kabinalar mevcut bulunacaktır. Otelin yakınında inşa edilip önümüzdeki mevsime yetiştirilmesi için çalışılmaktadır.

Kültür işleri:

Yeni maarif. tayinleri

İstanbul Maarif Müdür muavinlerinden Neş'et Çorum maarif müdürlüğüne, Nurullah İstanbul ilk tedarikat müfettişliğine tayin edilmiştir.

MUTEYEMMEN BİR AKIT

Askeri Tıbbiye mektebi ders nazırı ölü doktor general Ahmet Remzi Hafidesi. ve sabık maliye baş müfettişi İsmail Hakkı Köni kerimesi bayan Nevin ile genç ve kıymetli mühendislerimizden Yusuf Cevdet Onurun nikâhları evvelki gün Beyoğlu evlenme memurluğunda aile dostları huzur ile icra edilmiştir. Genç evillere saadetler dileriz.

TÜRK

Büyük ve kahraman ordularının son misilsiz manevralarını gör.

TRAKYA MANEVRALARI

ve iki misilsiz film:

- 1 - ŞEYTANLI TREN 7 kısım
- 2 - SERSERİLER KRALI 10 kısım

MİLLÎ SİNEMADA

Doğru Değil mi?

Bu, ihtikâr değil de nedir?

Memleket piyasasında mevcut elektrik ampullerinin mühim bir kısmı Japonyadan ithal edilmektedir. Bu ampuller, toptancıya tam (3) kuruştan malolmaktadır. [Sözümüze inandırmayanlar gümrük kayıtlarına müracaat edebilirler.] Japonya ile aramızda takas muamelesine müstenid alışveriş yapılabildiği için ampul ticareti yapanlar, beher ampul için ihracatçı tacirlere ampul başına (3) kuruş vermektedirler. Bu ampullerin beherinin gümrük resmi, bütün teferruatı (6) kuruş tutmaktadır. Şu halde, Japonyadan Türkiye'ye ithal edilen bir elektrik ampulu, toptancı bir tüccara 3+3+6=12 kuruşa malolmaktadır.

Toptancılar, bunların beherini, perakendecilere (17) kuruşa satmaktadırlar. Perakendecilerden ise en âdi ampulü dahi (30-35) kuruştan aşağı almak mümkün değildir. Bu şerait altında bu ihtikârın daha ne kadar devam edeceğini sormakta kendimizi haklı buluyoruz.

Doğru değil mi?

Bay Haydarın cenazesi ihtifalle kaldırılacak

Eski İstanbul Vali ve Şehremini Bay Haydarın, dün sabah Cerrahpaşa hastanesinde vefat ettiğini son taburumuzda teessürle haber vermiştik.

Merhum bir zamandan beri rahatsız bulunuyordu. 3 gün evvel Cerrahpaşa hastanesine yatırılmış, üremi olduğu görülmüş, tedavisine başlanılmış, fakat bir taraftan yaşının, diğer taraftan da hastalığının ilerlemiş olması tedaviyi neticesiz bırakmış ve Bay Haydar dün saat 8 de vefat etmiştir.

Merhum İzmirlidir. Mülkiyeden çıkmıştır ve mesleğinde derece derece yükselmiştir. İzmir vilâyetindeki kazalarda kaymakamlıklarda bulunmuştur. Bundan sonra Bolu, Çatalca, Urfa mutasarrıflıklarını yapmıştır. Bilâhare Sivas valisi müteakiben Ankara Şehremini ve ondan sonra da İstanbul valisi olmuştur.

Bay Haydar İstanbul'da imarcılığı ve şehirciliği ile temayüz etmiş bir vali ve belediye reisi idi ve ilk defa şehreminliği ile valiliği nefisinde cemetmişti. Bilâhare bugünkü itfaiyemizi şehirde ilk defa o kurmuş, yangın havuzları yaptırmış, şimdiki mezbaha da onun zamanında yapılmıştır.

Merhum, belediye varidatını artırmak için çalışmış ve senede iki milyon varidat temin etmiştir.

Bay Haydar, İstanbul'dan sonra Ankara şehreminliğine getirilmiş ve orada çalışmıştır.

Bay Haydar mebus olarak Büyük Millet Meclisinde de bulunmuştu. Tekâüd olduktan sonra da şehre hizmetten geri kalmamış, istimlak komisyonu reisliğini yapmıştı. Vefatı zayıttandır.

Vefat haberi telefonla derhal İstanbul valisi ve belediye reisi Muhtittin Üstündağa bildirilmiş, Muhtittin Üstündağ Bay Haydarın ölümünden büyük bir teessür duymuş, hastane sertabliğine cenazeyi pazartesi günü şehir namına ve ihtifalle kaldırılacağını bildirmiştir.

Cenazesi yarın saat 11,5 da Cerrahpaşadan kaldırılacak, namazı Valide camisinde kılınacak, naşı Edirnekapıda Şehidlîğe defnedilecektir. Ailesine, akrabalarına ve dostlarına taziyetlerimizi beyan ederiz.

Merhum Bay Haydarın oğlu müfettiş oldu

İstanbul vilâyeti maiyet memurlarından Melih Haydar belediye müfettişliğine tayin edilmiştir.

BUGÜN
İPEK
Sinemasında

SENENİN İLK MUAZZAM ve MÜDHİŞ ŞAHESERİ

CEZAYIR BATAKHANELERİ

AŞK - KAN - GÜZELLİK - MACERA - İHTİRAZ ve SERGÜZEŞT Filmi,

Eli kanlı bir sergerdenin heyecanlarla dolu hayatı ve maceraları

Baş rollerde: Fransızca büyük artisti JEAN GABİN ve Fransızca Marlene Dietrich'i MIREILLE BALLIN

Ayrıca: 1 - FOX dünya havadisleri 2 - Çiçekler nasıl yetişir - TÜRKÇE filn. Bugün saat 11 de tenzilâti matine

Mahalle çocukları bir hırsız yakaladılar

Merdivenle pencereye çıkan hırsız çocukların vaveylâsını duyunca kaçmaya başladı, fakat çocuklar peşini bırakmadılar

Asliye 4 üncü ceza mahkemesinde şimdiki kadar muhtelif sirkatlerden mahkûmiyeti olan azılı bir hırsızın, yeni bir hâdiseden dolayı, duruşması yapılmıştır.

Suçlu, Hayri isminde bir sabıkağdır. Daha geçenlerde son mahkûmiyetini bitirerek, tahliye olunan Hayri, evvelki gün Fatihte, Sarıgözel mahallesinde İlhami ismindeki birinin evini soyacağı sırada, mahallenin çocuklarının açık gözlüğü sayesinde yakayı ele vermiştir.

Dün, mahkemede hırsızın yakalanmasına sebep olan küçükler şahid olarak dinlenmiş, bunlardan 14 yaşındaki Salim, şunları anlatmıştır:

— Bu adam, İlhami amcamın evine merdiven dayamış, bu suretle orta kata kadar tırmanmıştı. Tam pencereden gireceği sırada, biz saklandığımız yerden çıktık, hep bir ağızdan:

— Yetişin, hırsız var! diye çığlığı bastık. Gürültüden şaşkına dönen hırsız, merdivenle beraber yere yuvarlandı. Hemen de kaçmaya başladı. Biz, bırakır mıyız onu?.. Bütün mahalle, düştük peşine.. Kovalamağa başladık.. İçimizden biri de, koştı polise haber verdi. Suçluyu yakaladılar.

Yapılan duruşma sonunda, suçu sabit olan Hayri 1,5 sene müddetle hapse mahkûm edilerek, derhal tevkifhaneye gönderilmiştir.

ÇOK ACIKLI BİR ÖLÜM

Kendisini seven

lerce henüz acısı u-

nutulmıyan mer-

hum Sadıkzade Bay

Ruşenin oğlu Bay

Mustafa Sadıkoğlu,

henüz 28 inci bahar

senesinde iken ha-

yata gözlerini ka-

pamıştır. Vapurcu-

luk Türk Anonim şir-

ketinin müdürlü-

ğünü muvaffakiyet-

le ifa etmiş olan bu

kıymetli genç, baba-

sının kurduğu şir-

ketleri muhafaza etme-

kle beraber R U Ş E N

S A D Limited şirketini teşkil ederek

F O R D kumpanyasının merkez acenteli-

ğini almış ve ailesinin Türk denizcilik âle-

mindeki şerefli mevkiini genişleterek ticaret

filomuzda iki yeni vapur daha ilâve etmek

üzere Avrupa'ya harekete hazırlanmış bulun-

uyordu. Bu halükte gencin vakitsiz ölümü,

matemli ailesi kadar kendisinin tanıyan ve

çok sevip takdir edenleri dahi ağlatacak ve

büyük acılara garkedecek kadar elim ve fe-

dicdir.

Cenazesi B U G Ü N saat O N B İ R D E

Şişlide Doktor Şevket B. sokağındaki Sadık-

zade Ruşen köşğünden kaldırılarak Teşvi-

kiye camisinde namazı kıldıktan sonra şeh-

itlîğe tevdi olunacaktır.

Merhum Mustafa

ÖLÜM

Şehrimizin maruf ve muteber tüccarlarından Sahibinin Sesi müessesesi sahiplerinden

Aram Gesar

kısa bir hastalıktan sonra vefat etmiştir. Cenaze merasimi yarın Pazartesi günü sabah saat 11 de Beyoğlu Balıkpazarı Ermeni Kilisesinde icra edileceğinden son teşyi vazifesinde bulunmak arzu edenlerin mezkûr saatte kilisede bulunmaları rica olunur.

VEFAT

Eski İstanbul valisi ve şehremini vekili Ali Haydar tahtı dedavide bulunduğu Cerrahpaşa hastanesinde vefat etmiştir. Cenazesi 20/9/1937 pazartesi günü saat 11,30 da hastaneden kaldırılarak Aksarayda Valide camisinde namazı kıldıktan sonra Edirnekapıda şehitlikteki makberesine defnedilecektir. (3309)

Sahibinin Sesi Artistlerinden

MEŞHUR

FİKRİYE

Her akşam en yeni ve modern şarkılarını

NOVOTNİDE

okumaktadır.

Fiyatlarda değişiklik yoktur.

ERTUĞRUL SADİ TEK

Yarın gece (BEBEK)

Salı (SUADİYE) de

(AMAN HANIM SUS)

ve KİLİBİK

Cumartesi (BÜYÜKDE-

RE) aile tiyatrosunda

(Çamurda bir Zambak)

Kibar ve adil bir muhitte cereyan eden mühim, alâkabaş ve cazip bir tarihçeyi tasvir eden

VİCDAN MÜCADELESİ

Yarın akşamdan itibaren

SÜMER SİNEMASININ

Göstereceği ikinci güzel filmidir. Baş rollerde:

JEAN GALLAND - RENEE St. CYR - JULES BEERY

İlaveten: EKLER JURNAL ve (MERMER SANAYİ) öğretici film.

Şarkın şifa kaynakları

Pasinlerin tam kenarında pek fazla kükürt ve çeliği ihtiva eden bir kaplıca var. Bu kaplıcaya giden topallar değneklerini atıp sağlam ve gürbüz bir halde avdet ediyorlar

Pasinler (Hususî) — Pasinler Erzurum vilâyetine bağlı bir kaza merkezidir. Erzurum - İran ve Kars-Sarıkamış şoseleri üzerinde, küçük fakat çok şirin bir kasabadır. Eski ismi Hasankaledir. Bu ismin alem olması vaktile sergerde Hasan isminde birinin kasabanın üst tarafında hâlâ harabesi mevcut olan büyük kaleyi inşa ettirmesidir. Sergerde Hasan bugün harap bir halde görünen bu kalede oturur ve civara hükmeder.

Kasabanın ortasından bir çay geçer. Bu çay biraz aşağıda Aras nehrine karışır. Göz görebildiği kadar uzanan geniş ve çok mümbit bir ovaya sahiptir. Bu ovada pek gürbüz hayvanatı bakariye beslendiği gibi bereketli hububat ta almır. Bu yüzden halk pek fakir değildir. Kaymakam ve belediye

reisi memleketin umranını arttırmışlardır. Her tarafında bir yenilik görülmektedir. Asri mezarlık, nümune fidanlığı, temiz caddeler bu küçük kasabayı sevinecek bir hale getirmiştir. Kasabanın tam kenarında pek kuvvetli kükürt ve çelik miktarını havi bir de kaplıca vardır ki romatizmalılar için bulunmaz bir şifa kaynağıdır. Civar vilâyetlerin bütün marif ve topalları buraya gelirler, kısa bir zamanda ellerinden değneklerini atarak gürbüz ve sağlam bir halde avdet ederler. Yurdumuzda öyle kıymetli membalar var ki bunları ancak tecrübe edenler bilir. Şarkın bir kenarında sessiz akan bu şifa kaynağı şimdiye kadar binlerce dertlinin derdine derman olmuş, bir çok hastaları kurtarmıştır.

Kütahyada ihcalara rağbet

Kütahya İhcalarından birinin görünüşü

Kütahya (Hususî) — Her şehirde olduğu gibi burada da halk yazın yazlık yerlere akın eder. Buranın belli başlı yazlıkları Ilıca, Çamlıca ve Yoncalıdır. Ilıca, şehre 28 kilometre mesafede, şimalde, bir tepenin üzerindedir. İhcalarda bir kaç türlü su var, bir kaç türlü hava ve güzel manzaralar vardır. Tepelerde hava serin ve serttir. Yirmi, yirmi beş metre aşağıda nisbeten sıcak bir hava vardır. Hamamlar cehennem gibidir. Haslas denilen bir soğuk su

havuzu vardır ki, bu havuzun dibinden soğuk ve sıcak su yanyana kaynamaktadır.

Burada hamamlar parasızdır. Para almırsa suyun kesileceği efsanesi ötedenberi dillerde dolmaktadır. İhcaları senede bir defa olsun ziyaret etmeyen kimse burada yok gibidir. Halk yemekler, helveler hazırlayarak yaylı arabalarla, haziran ve temmuz aylarında, bilhassa pazar günleri İhcaları ziyaret ederler.

Ayvalıkta bir Aşk faciası

Ayvalık (Hususî) — Rüsumat makini olduğu söylenen bir şahıs bir müddetten beri bir genç kıza musallat olmuştur. Geçen gece sarhoş bir halde bu kızın evine tecavüz etmiş, o sırada gürültüyü işiden ve aynı genç kıza alâkadar olan Musa isminde birisi mütecevizi önlemiş, aralarında çıkan kavganın neticesinde makineci aldığı yaraların tesirile düşüp ölmüştür. Katil yakalanmıştır.

"Kızılmak,, köprüsü inşaatı ilerliyor

Sivas (Hususî) — Şarkışla ile Akdağ madeni Yıldızelinin bazı köylerini ve Ağırkışla nahiyelerini birbirine bağlayan Bozkurt köyü civarındaki Kızılmak üzerinde yıllardan beri beklenen büyük bir köprüünün yapılmasına başlanılmıştır.

Salihlide Bir cinayet

Salihli, 18 (Hususî) — Salihlinin Edalâ nahiyesinin Kızıllavlu köyünde feci bir cinayet olmuştur. Halil ve Ali adlarında iki delikanlı Kızıldüz mevkiinde koyun otlatırken, aynı yerde koyun otlatan Haşmetoğlu Alinin koyunlarını gasba teşebbüs etmişlerdir. Bu yüzden çıkan kavgaya, kanlı bir şekil almış; Halil ve Ali tabanca kurşunla Haşmetoğlu Aliyi öldürmüşlerdir.

Yapılan tahkikata göre arada bir kız meselesinin mevcut olduğunu, cinayette bu işin de rol oynadığı anlaşılmıştır. İki katil yakalanmıştır.

Köprüünün üç ay içerisinde ikmaline çalışılacak ve bundan böyle bu havalinin iktisadî ve içtimâî durumları daha normal bir şekilde ilerleyecektir.

Bir kayınbirader Eniştesini Öldürdü

Adapazarı (Hususî) — Sadettin isminde bir genç kayınbiraderi celep Rıza tarafından dört yerinden bıçaklanarak öldürülmüştür. Hâdise şöyle olmuştur:

Sadettin karısı ile ağız kavgası yapmış, hem hamile ve hem de hasta olan kadın kocasının sözlerinden müteessir olarak babasının evine kaçmıştır. Bundan fevkalâde muğber olan Sadettin biraz sonra karısı ile konuşmak üzere kayınpederinin evine gitmiştir.

Uzun müddet kapıyı çalmış, fakat içeride buldukları halde ses çıkarmayan ev halkına kızarak camları kırmağa, kapıyı tekmelemeğe başlamıştır. Eniştesinin bu haline tahammül edemiyen celep Rıza da bıçağını alarak kapıdan dışarı çıkmış ve Sadettini dört yerinden bıçaklayarak yere sermiştir. Yaralı derhal ölmüş, katil yakalanmıştır.

Sivasta Yeni tayinler

Sivas mektupçusu Süleyman Sami Alemdar Balıkesire tayin edilmiş, yerine Denizliden Talât Baysal getirilmiştir. Manisaya tayin edilen Şeftard İhsanın yerine de Kayseriden Celâl, hükümet doktorluğuna Amasyadan İhsan getirilmiştir. Sivas hükümet doktoru C. Yeni Sivas mektupçusu Talât sıhhat müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Kızılcahamam Dispanseri

Kızılcahamam (Hususî) — Burada ki dispanser 60 bin nüfuslu kazanın bütün hastalarına şifa veren bir müesseseye halindedir. Dispanseri idare eden hükümet doktoru İbrahim Alptır. Dispanserin bir kaç yataklı küçük bir reviri vardır. Vilâyet sıhhat müdürü dispanserimizde gördüğü Dr. İbrahim Alptır. Dr. İbrahim Alptır mükemmiyetten dolayı Doktor İbrahim Alptır takdir etmiştir.

8 kişi bir kızı Kaçırdılar, fakat Yakalandılar

Ayvalık (Hususî) — Kürd Mehmed namında biri beraberinde bir kızcağız olduğu halde Araplar köyüne giderken yolda 8 kişinin tecavüzüne uğramış ve bunlar Mehmedin elinden kadını alarak kaçmışlardır. Jandarmaların takibi sayesinde 10 günlük bir zaman zarfında mütecevizler ele geçmiş, kâffesi adliyyeye verilmiş ve tevkif edilmişlerdir.

Kasabalarımızın ihtiyaçları

Ayvalıklılar su, Adapazarlılık, Somahlılar doktor, Akçekocalılar da vapur istiyorlar

Ayvalıktan bir görünüş

Ayvalıktan yazıyor: Ayvalığın büyük bir derdi vardır: Susuzluk. Tabiatın bir çok güzelliğini nefsinde toplayan bu şirin kasaba susuzdur. Buradaki bütün sular, Yedikuyu, Boya fabrikası ve ancak kışın sicim gibi akan Kızılyudur. Yedikuyu ile Boya fabrikası suları, içilince mideye bir ağırlık vermektedir. Lezzetleri de bozuktur. Bu suların da bir beygir yükünü 15-20 kuruştan aşağı almak mümkün değildir. Bu sular, böbrek hastalıklarını intac etmektedir.

Ayvalık halkı, kasabaya, içmeğe elverişli bir su getirilmesini dört gözle beklemektedir.

Adapazarlıların dilekleri

Adapazarı (Hususî) — Adapazarı İstasyon caddesi çok karanlıktır. Bütün cadde ancak 100 mumluk bir lâmba ile aydınlatılmaktadır. Elektrik işleri Bankadan belediyyeye geçtikten sonra belediye çok tasarruf yapmıştır. Akşamları ortaklık epeyce karardıktan sonra lâmbalar yanmakta ve saat 10 dan sonra çoğu söndürülmekte ve bu yüzden müşkülât çekilmektedir. Halk bu cihetin düzeltilmesini belediyeden beklemektedir.

Tarsus hastanesinin genişletilmesi isteniliyor

Tarsus (Hususî) — Tarsus hastanesinin 25 yatağı vardır. Kadrosu da bir dahiliye ve bir göz doktoru ile bir eczacı, bir kâtip, bir de hemşireden ibarettir.

Tarsus bir ziraat kasabasıdır. Onun için, buraya, bilhassa yazları iç Anadolu'dan birçok ziraat amelesi gelir ve bu suretle de kasabanın nüfusu hemen birkaç bin artar. Bu 25 yataklı hastane her zaman doludur. Her gün de birçok müracaatçı kapının önünde bekleyip durur. Boşalan yataklara bunlardan ancak birkaçı yatırılır. Hastanenin sertabibi olan göz mütehassısı Ömer Kâşif, aynı zamanda Mersin hastanesinin de göz dok-

torudur. Onun için, ancak haftanın üç gününde burada bulunabilmektedir. Halbuki, burada trahom fazladır. Bu göz hastaneye başvurmaktadır. Tarsus hastanesi, bugünkü kadrosu ve yatak adedile, memleketin hastane ihtiyacını karşılamaktan hayli uzaktır.

İzmit vapurları için bir temenni

İzmit (Hususî) — İzmit körfezine işleyen vasıtalarından birçok şikâyetler vardır. Devlet Denizyolları İdaresinin bu hatta tahsis ettiği vapurların bir kısmı, meselâ Uğur vapuru küçük ve yolsuzdur. Ayrıca körfez içinde işleyen diğer motorlu deniz nakil vasıtalarından da halk şikâyet etmektedir. İsmarlanan yeni vapurlar geldiği zaman Devlet Denizyollarının İzmit hattını da nazarı itibara alması temenni olunmaktadır.

Somahlılar doktor istiyorlar

Soma (Hususî) — Kazamıza beş aydır doktor yoktur. Halk, doktor için, çok uzak yerlere gitmeğe mecbur kalmaktadır. Hatta, çiftini, arabasını satarak uzak yerlere, doktora gidenlere rastlamak da mümkündür. Koca bir kazada ne belediye, ne hükümet doktoru, ne de hususî bir doktor olmaması çok üzüntülü vaziyetler ihdas etmektedir. Doktorsuzluk yüzünden eczane de kapanmak tehlikesine maruz gibidir.

Akçekocalıların dileği

Akçekocaya Denizyollarının vapuru haftada bir defa uğramaktadır. Fakat bu bir vapur ihtiyacı karşılayamamaktadır. Geçen hafta gelen Antalya vapuru bordasına kadar giden 50 yolcudan ancak bir kaçını almış, diğer yolcular geri dönmek mecburiyetinde kalmışlardır. Denizyollarının buraya haftada iki vapur göndermesini veyahud buradan binecek yolcuların hepsinin vapura alınmasını temin etmesini bekleriz.

Trahomu allı yeşilli boncukla tedaviye çalışan bedbahtlar

Muş (Hususî) — Doktor; Şarkta büyük bir rehakâr vaziyetindedir. Şarkta doktor yalnız hasta tedavisi ile değil, cehaletle mücadele ile de meşgul olmaktadır. İşte size iki misal:

Geçen yıl buraya A. K. isminde bir adam geldi,

— Diş doktoruyum diyordu. Sarı, beyaz kaplamalı zarif dişler gösteriyor, ağrıyan dişleri tedavi ediyordu. Sıhhat teşkilâtı diplomasını sordu.

— Elâzizde unuttum, posta ile getiriyordum, dedi. Sıhhat teşkilâtı da vesikası gelinceye kadar bu adamın iş yapmasına müsaade etti. Fakat bu adam kısa bir zamanda kendisine müracaat eden bütün hastaların ağızlarını cilk yara ile doldurup sıvıştı. Bereket versin Diyarbakır'daki diş doktoru Mahmud. O bu hastaları tedavi etti ve vahim bir âkibetten kurtarmakla kalmadı, bir daha böyle şarlatanlara sıhhatlerini teslim etmemelerini de öğretti.

Diş doktoru Mahmut Ekrem

Tanın) muayenehanesindeyim. Gözleri trahomdan kapanmış bir hasta geldi. Hastanın sağ gözü üzerinde ikisi sarı, birisi balgamı, diğer birisi de akıktan mamûl dört boncuk ile iki gümmüş 40 paralık ve bir muskadan mürekkebe bir salkımın sallandığını gördüm. Hastaya sordum:

— Nedir bu? Cevap verdi:

— Bu asılınca gözümdeki hastalık geçecek ve kör olmayacaktım. Fakat nedense para etmedi. Gözlerim kör oldu, ben de doktora geldim. Şimdi doktor aşın gözlerimi.

Görme kabiliyetini kaybettikten sonra doktora gelmeyi akıl eden bu bedbaht hastanın bu asırda hâlâ taştan ve muskadan şifa umuşuna ne demeli? Bütün bir memleketin itimad ve inancını kazanan göz doktoru M. Sabit Tan şimdi yalnız bu hastayı tedavi ile kalmadı, ona kökleşmiş itikadının ne kadar yanlış olduğunu da anlattı. Kör hasta nura kavuştu. Şimdi görüyor. Fakat yalnız gözleriyle değil, bu cahil hasta şimdi softaların vatandaşları nasıl kör ettiğini de görüyor ve allı yeşilli taş dizisi ile trahom tedavisine uğraşan bedbaht hemşerilerine doktora gitmeyi

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

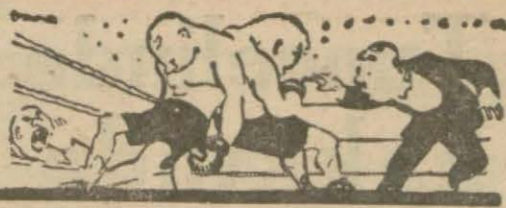
— Dünyada ne garib âdetler var, Hasan Bey!

... Gazetelerde okudum, Hindistanda kadınlar kocaları öldükten sonra kendilerini ateşe atıp yakıyorlarmış...

... Acaba neden erkekler de karıları öldükten sonra kendilerini yakıyorlar?..

Hasan Bey — Ne lüzum var birader?. Yaşadıkları cehennem hayatı kâfi değil mi?..

SPOR

Beşiktaş Doğu muhtelitini üçe karşı 6 golle yendi

Oyun tecrübeleri noksan, fakat sür'at ve çeviklikleri fazla olan Doğu takımı ihmal edilir bir kuvvet değildir

Doğu muhtelisi ve Beşiktaş bir arada

Büyük bir turneye çıkan Doğu muhtelisi ilk maçını dün Taksim stadyomunda Beşiktaş takımıyla yaptı. Seyirci adedi azdı.

Saat 4 de evvelâ Beşiktaş sonra Doğu muhtelisi sahaya çıktılar. Doğu muhtelisi Galatasaraylı Salim, Fenerli Naci ve Ankaralı Hasan gibi İstanbulun tanındığı oyuncular oynuyordu.

Ufak bir merasimden sonra oyuna hakem Galatasarayın antrenörü Her Zabonun idaresinde başladı.

Birinci haftaym.

İlk akını Beşiktaş yaptı. Fakat ortada kırılan bu akın sağdan Beşiktaş kalesine kadar uzandı. Sağdan yapılan bir akın neticesinde Doğu muhtelisinin kalesine İnen Beşiktaşlılar demarke vaziyette bulunan Eşrefin ayağı ile ikinci dakikada bir gol kaydettiler.

Oyun Beşiktaşlıların hâkimiyeti altında cereyan ediyor. Oyunun dördüncü dakikasında Haydar Beşiktaşın ikinci golünü kaydetti. Doğulular ofsayd zannile topu bıraktılar ve Beşiktaş üçüncü golü kaydetti.

Bu üçüncü golden sonra oyun gevşedi, oyun mütevazın bir şekilde zevksiz oynamaya başladı.

Doğu muhtelisi muhakkak bir gol atmak için uğraşiyor, fakat yaptığı bütün akınlar muhacimlerin beceriksizlikleri yüzünden heder oluyordu.

Oyunun 34 üncü dakikasında Beşiktaş kalesi önünde oynanan top Doğu muhtelisi solucininin ayağı ile birinci golü Beşiktaş kalesine attı. Vaziyet 3-1. Bu golden sonra Beşiktaşlılar gevşediler. Oyuna Doğu muhtelisi hâkim oldu. Doğu muhtelisi mütemediyen hücumda, fakat netice değişmeden birinci devre Beşiktaşlıların attıkları üç gole Doğuluların yaptığı bir golle nihayetlendi.

İkinci haftaym.

Doğu muhtelisinin akını başladı. Oyunun beşinci dakikasında Beşiktaş orta muhacimi Hakkıdan aldığı bir pası Hüsnü istimal ederek takımın dördüncü golünü kaydetti, bu góle Doğu muhtelisi ofsayd diye itiraz etmek istedi, fakat hakem tarafından dinlenmedi.

İki dakika sonra sağdan ortalanınan topa çıkış yapan Doğu muhtelisi kalecisi topu yakalayamadı. Top gerisine düştü. Eşrefin önüne müsaid bir vaziyette gelen topu Eşref hafif bir dokunuşla beşinci

golü attı.

11 nci dakikada Beşiktaş orta muhacimi yakaladığı topu kaleye gönderdi. Kaleci de topu iyice bloke edemediğinden yetişerek ikinci bir vuruşla altıncı golü kaydetti. Bu golden sonra hemen hücum geçen Doğulular sol açıklarının gayet güzel bir vuruş ile ikinci gollerini attılar.

Oyun zevksiz ve cansız bir surette devam ediyor. Oyunun bitmesine on dakika kala Beşiktaş kalesine kadar inen muhtelisi sol açığı gol yapacağı sırada kaleden çıkan Mehmed Aliyi atlattıktan sonra pas verdi ve merkez muhacim hafif bir dokunuşla üçüncü golü kaydetti. Biraz sonra da Beşiktaş aleyhine verilen bir penaltıyı Mehmed Ali plonjon yaparak gole mâni oldu.

Oyun bitmesine beş dakika var, Beşiktaş son bir gayretle gol adedini arttırmak için çalışıyor, Doğu muhtelisi ise aradaki bu gol farkını kapatmak için çabalyordu.

Hakemin düdüğü oyunun bittiğini ilân ettiği zaman Doğu muhtelisi Beşiktaş (3) e karşı altı golle mağlûb oldu.

Takımlar:

Beşiktaş: Mehmed Ali, Hiristo, Taci, Rifat, Hakkı, Feyzi, Rıdvan, Refet, Haydar, Şeref, Eşref.

Doğu muhtelisi: Ali Osman - Mehmed Salim, Abdurrahman, Hasan, İsmail, Murad, Nihad, Mustafa, Naci, Asım.

Hakem: Zabo (Galatasaray).

İlk maçını Beşiktaşla oynayan Doğu muhtelisi bugün İstanbuldaki son oyununu Galatasarayla Taksim stadında yapacaktır.

İlk anlarda oldukça bozuk oynadığı halde oyun sonlarına doğru gittikçe açılan Doğu muhtelisi bugünkü maçı daha rahat oynayıp kazanmak için elinden gelen bütün kuvveti sarfetmeğe çalışacaktır.

Henüz toplu bir halde hazırlık yapmamış olan Galatasaray da dün Beşiktaşın mağlûb ettiği bu takımı ben de kolayca yenebilirim, zehabına kapılırsa cidden büyük bir hata işlemiş olacaktır.

Oyun tecrübeleri noksan, fakat sür'at, cesaret ve çeviklikleri cidden fazla olan bu takım hiç te ihmal edilir bir kuvvet değildir.

Bugünkü oyun bu bakımdan merakla beklenmektedir.

Balkan güreşleri

Dün güreşçilerimiz 4 maçı da kazandılar

İzmir, 18 (Hususi) — Beşinci Balkan güreş şampiyonası bugün dününden daha zevkli, heyecanlı cereyan etmiştir. Ekibimiz dört oyunda dört galebe temin etmiştir. Güreşlerin üçü tuşla, biri sayı hesabı ile.

Mersinli Ahmed ve büyük Mustafa Balkan şampiyonu olmuşlardır. Diğerleri yarın güreşlerini tamamlayacaktır. Günün ilk müsabakasını yapan Kenan 20

dakikada hükmen galib geldi. Rakibi Mogolyad (Yugoslav) dı.

61 kiloda Yaşar kuvvetli rakibi Filips (Yunan) ı daha dördüncü dakikada tuşa düşürmüştü de rakibinin favulünü daha evvel işaret eden hakem oyuna devam kararını verdi.

Yaşar 13 üncü dakikada rakibini ikinci tuşa düşürdü. Fakat hakem göremedi. Alta yatan Filipsin zaf dakikasında is-

Tarih kongresi Dolmabahçede Yarın toplanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kaldıktan sonra Ankaraya gittim ve Aliğar höyük hafriyatında bulundum. Bilhassa Ön Asya arkeolojisi ile meşgul oluyorum.

Kurultay için, Anadolu bronz asarının ehemmiyeti hakkında almanca bir tez hazırladım. Bu tez, Eti devrindeki madencilik hakkında hazırlanmış olduğum kitabın bir hulâsasıdır.

Eti devrindeki madencilik Ön Asya medeniyetini aydınlatacak mahiyettedir. Ahlatlıbel ve Alacahöyük'le Tarih Kurumu tarafından yapılan hafriyat 3000 inci yıldaki Ön Asya medeniyetini aydınlatmak itibarile çok istifadeli olmuştur.

Kurultayın büyük faydalar temin edeceğine şüphem yoktur.»

Alman âliminin sözleri

Alman profesörü Hartman da şu beyanatta bulunmuştur:

— Berlin üniversitesinde Arapça ve İslâm tarihi ve kültürü müderrisiyim. 926 ve 929 senelerinde bir müddet Türkiye'de bulunmuş ve Ankarayı, Konyayı, İzmir, Adanayı ve Anadolunun diğer merkezlerini ziyaret etmiş, tetebüttüde bulunmuştum.

Kurultayda, «Yeni ve eski Türkiye arasında bir âlaka olup olmadığı hakkında» bir komünikasyon okuyacağım.

Bence, Yavuz Selime kadar bugünkünden başka manada bir Türkiye mevcudtu. Türk kavimleri vardı, fakat millet teşekkül etmemişti. Sultan Selimden sonra ise Osmanlı imparatorluğu teessüs etti. İmparatorluk hilâfetine de uhdesinde topladığından Osmanlı diyarı bir islâm memleketi haline geldi.

Atatürk, eski Türklerin yapamadıklarını başararak, kuvvetli ve yekvücut bir Türkiye meydana getirdi. Yeni Türkiye Osmanlı imparatorluğunun devamı değildir, ilk Türklerin asrı ve mütakâmil bir şekilde topluluğudur. Ben şahsen buna kanîm.

Osmanlılar memleketi bir Türk olarak idare etmemişler ve muhtelif tesirler altında kalmışlardır. Yeni Türkiye ise başlı başına bir hüviyet, bir varlıktır.»

★

İstanbul 18 (A.A.) — Türk Tarih Kurumundan:

1 — İkinci Türk tarih kongresi 20 Eylül 1937 pazartesi günü saat 15 de Dolmabahçe sarayında toplanacaktır.

2 — Kongreye iştirak edenler kendilerine gönderilen kartlardaki gün ve saatlerde Türk Tarih sergisini de ziyaret edebileceklerdir.

Tarih kongresi Şehremini Halkevinden de dinlenecek

Şehremini Halkevinden: İkinci Tarih kongresi konuşmalarını dinlemek üzere 20/9/1937 pazartesi günü saat 14 den itibaren evimiz radyosu âyar edilmiştir. Herkes gelebilir.

Safra köyünde bir kavga

Evvelki gün Safraköyünde Mustafa oğlu Murad ile, arkadaşı İbrahim arasında bir kavga çıkmış, neticede Murad İbrahimi muhtelif yerlerinden bıçakla ağır surette yaralamıştır. Yaralı İstanbulla nakledilerek, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Suçlu yakalanmış, tahkikata devam edilmektedir.

tifade eden Yaşar aynı saniyede salto ile yere gömerek tuşla galib geldi ve çok alkışlandı.

66 kiloda Yusuf Yunanlı Polihranıyosu kanad yaparak tuşla 14 dakikada yendi.

72 kiloda Yugoslav Fiser Yunanlı: Markoya sayı ile galib geldi. 79 kiloda çok hâkim güreşen Mersinli Ahmed 13 dakikada Yunanlı Kampakise tuşla galib geldi.

87 kiloda Mustafa ile Yugoslav Metz'er'in karşılaşması güreşlerin en zevklisi oldu. Güreşe başlanalı 1 dakika altı saniye olmuştu ki Mustafa çift saltoya düşürerek rakibini tuşla yendi ve Balkan şampiyonu oldu.

Ağırda Vesic (Yugoslav) Çard's (Yunan) ı 6 dakikada tuşla yendi. İkinci toplantısını yapan Balkan güreş kongresinde Yunan murahhası müsabakalara iştirak etmeyen Bulgaristan, Romanya federasyonları hakkında cezaî tedbirler alınmasını teklif etti. Sebebinin sorulmasına karar verildi.

Kongre 938 Balkan güreşlerinin Atina'da yapılmasına Balkan matbuatının komşu memleketler spor hareketlerine yer vermesini kararlaştırdı.

SİNEMA

Hollywood'da parlayan yeni bir Norveçli yıldız

Güzel Sigrid şimdi Gary Cooperle yapacağı filmde kendisini 144 defa öpecektir

Bu sene parlayan sinema yıldızları arasında Sigrid Gurie isminde güzel bir Norveçli kız da vardır.

Sigrid Gurie Norveçte Oslo şehrinde doğmuştur. İyi bir aileye mensubdur. Yüksek tahsil görmüştür. Dört lisana vâkıftır. Henüz altı yaşında iken artist olmak arzusunu besliyordu. Fakat ailesi onu bu yola sevk etmek istememiştir. Nihayet kızın arzusuna inkıyad eylemek mecburiyetinde kalan babası ona müzaheret etti. Brüksel'de tiyatro mektebinde tahsil ettikten sonra Norveçte avdetle orada «Kral kalbi» adında bir piyeste büyük rolü aldı. Tiyatroda oyununu temaşa eden M. G. M. müessesesi mümessili Sigridi, çok beğendiğinden derhal onu angaje etti. Halen Hollywood'da bulunmaktadır.

Metro Goldvyn Mayer müessesesi Sigrid Gurie'ye yeniden büyük bir filmde baş

rolü vermiştir. Pek yakında meşhur san'atkar Gary Cooper'in çevirecek olduğu «Marko Polo'nun sergüzeşleri» adındaki tarihi filmde baş kadın rolünü yapacaktır. Bu filmde Gary Cooper'ı 144 defa öpecektir!

Yeni Norveçli Sigrid Gurie

Haftanın filmlerinden

Jean Gabin ve Mireille Ballin Cezair batakhaneleri filminde

Bu hafta İpek sinemasında «Cezair batakhaneleri» isminde güzel bir film gösterilmektedir.

Oynayanlar: Jean Gabin, Mireille Ballin, Gabriel Gabrio.

Filmin mevzuu şudur:

Pepe le Moko isimindeki haydut, Cezair şehrinin haraca kesmişti. Zabita haydutları bir türlü ele geçiremiyor. Pepe Cezairde İnes adında bir kadınla yaşıyordu. Şehre inemiyen Pepe işlerini arkadaşları: Pierot, Regis, Karlos'a görüyor ve uzun senelerdenberi Paris'e hasret çeken Pepe bu yüzden çok müteessir bulunuyordu.

İşin zorbalıkla başarılamayacağını anlayan polis hileye baş vurmağa karar vermişti. Arapçayı iyi bilen Silman bu işi üzerine almıştı.

Bir gece polis gene bir mahalleyi basmıştı. Bu aralık oralarda dolaşan sey-yahlar birer tarafa sinmişlerdi. Gaby ismindeki genç kız nereye kaçacağını sa-

şırılmıştı. Silman onu zorla bir eve soktu.

Elinden yaralanmış olan Pepe, yarasını sardırma için eve gelip te Gaby'yi görünce yarasını unutup. İşin farkına varan Silman hemen bir plân hazırlıyor. Pepe'yi Gaby'ya takdim ediyor. Gaby haydudu sevmeye başlıyor. Pepe'yi daima takip eden İnes bunu kıskanıyor.

Silman bundan istifade eylemeği düşünüyor. Günün birinde Gaby'yı bularak Pepe'nin polis tarafından yakalandığını söylüyor. Halbuki birkaç gündür kızdan haber alamayan Pepe büyük bir merak içindedir.

Her ne bahasına olursa olsun kızı görmek isteyen Pepe Cezaire gitmeği göze alıyor ve hazırlıklara başlıyor. İnes buna mâni olmak istiyor. Fakat Pepe onu yere seriyor. İnes hiddetlenerek polise haber vermeğe gidiyor. Gaby'yi otelde bulamayan Pepe vapura koşuyor. Tam vapura bineceği sırada polisler tarafından yakalanıyor.

Akdeniz, İngiltere ile İtalyanın arasını açtı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

hakkındaki müzeyyel itilâfname, İtalyan hariciye nazırı kont Ciano'ya tevdi edilmiştir.

Bu anlaşmayı şiddetle tenkid eden İtalyan gazeteleri, bu işde İngiliz parmağı olduğunu ve Fransa, İngiltere ile Sovyetler birleşerek Akdenizde bir korsanlık teşkilâtı meydana getirmiş olduklarını yazmaktadırlar.

Roma siyasî mehafilinin kanaatine göre, Akdeniz anlaşmasından sonra İngiliz - İtalyan münasebatı tekrar gergin bir safhaya girmiştir.

Akdenizde 26 İngiliz harb gemisi daha

Londra 18 (Hususî) — Amirallik dairesinden bildirildiğine göre, 20 torpido muhribi ve ikisi denizaltı gemisi olmak üzere 26 İngiliz harb gemisi Akdenize hareket etmiştir.

Önümüzdeki hafta içinde bunların Akdenize muvasalatından sonra, karakol vazifesini görecek olan İngiliz gemilerinin adedi 52 ye baliğ olacaktır.

İtalyanlar Libyaya asker gönderiyorlar

Londra 18 (Hususî) — Akdeniz anlaşmasından fena halde sinirlenmiş olan İtalyanlar, her ihtimale karşı hazır bulunmak üzere İtalyan Afrikasına mühim takviye kuvvetleri göndermektedirler.

3000 subayın Libyaya hareket ettiği ve birkaç güne kadar iki gemi dolusu askerinin de yola çıkacağı haber alınmıştır.

Tayyareler

Londra 18 (A.A.) — Akdenizdeki İngiliz hava kuvvetlerini takviye edecek olan beş deniz tayyaresinden mürekkep birinci grup, bu sabah Maltaya müteveccihen havalanmıştır.

Bir İngiliz muhribine bomba

Londra 18 (A.A.) — Dün Gijon açıklarında bir tayyare, Fearless adındaki İngiliz torpido muhribi yakınına altı ağır bomba atıktan sonra Gijona doğru gitmiştir.

Telefat ve hasarat yoktur.

Bir tekiz

Londra 18 (A.A.) — Comet adındaki İngiliz muhribi ile Glorius tayyare gemisinin Malta açıklarında torpil taarruzuna uğramış olduğu haberi kat'i surette tekbiz edilmektedir.

İtalyan vapurlarının Karadeniz seferleri

Roma 18 (A.A.) — İtalyan deniz kumpanyalarına Karadenize olan seferlerini tatil etmeleri için talimat verilmiş olduğu haberi teyyüd etmiştir.

Almanlar ne düşünüyorlar?

Berlin 18 — (Havas): Fransa ile İngilterenin İspanya sahillerinde bahri kon-

trola devam etmemek kararlarını Alman etkârı umumiyesi pek fena karşılamıştır. Gazeteler, daha açık surette fikirlerini söylemekte ve Fransa ile İngilterenin diğer büyük devletlerin ve bilhassa İtalyanın menafi ve nüfuzunu hesaba katmaksızın bahri hegemonya tesis etmek arzusunda olduklarını yazmaktadırlar.

Esrar perdesi Kalkıyor mu?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lâkaydane omuz silkererek böyle saçma sözlere cevap vermeğe bile lüzum olmadığını söylüyor; Francoya sorulsa, o da bunu ya Rusyaya, yahut Valancia hükümetine atfediyor. Hulâsa, türlü türlü faraziyeler, iddialar arasında tarihin mühim bir hâdisesi - hiç olmazsa şimdilik - sisten bir perde altında kalıyor. Şimdi yeni bir faraziye daha meydana çıktı. Bu da Nyon konferansında Matin gazetesini temsil eden Stephane Lausanne - Stefan Lozan - ın ortaya attığı bir faraziyedir.

Bu maruf muharrir, Nyonda bulunan büyük bahriye mütehassıslarının ifadelerine atfen, Akdenizdeki geminin veya gemilerin herhangi bir medenî devlete aid bir gemi olamayacağını söylüyor. Daha doğrusu, bu mütehassıslar ona bunu sarîh olarak söylemişler ve hiçbir devlet kendi bahriyesine mensub bir denizaltı gemisini böyle bir korsanlığa sevkedemez. Olsa olsa, bu, herhangi bir devlet tarafından kadro harici edilmiş bir gemi olabilir demişlerdir.

Şu halde, meselâ, Katalonya anarşistleri, dünyayı birbirine düşürmek için ellerine böyle bir gemi geçirip ötekine berikine saldırmaya niçin teşebbüs etmiş olmasınlar? Matin başmuharriri bu fikre şiddetle kanidir. Katalonyada kuvvetli bir teşkilâta sahip olan ve kapitaliste olduğu kadar komüniste de düşman bulunan anarşistlerin, ellerine bu tarzda bir gemi geçirip Avrupayı birbirine düşürmeğe teşebbüs etmeleri fikri Stephane Lausanne'a pek tabii ve pek doğru geliyor. Bilhassa Pariste patlyan bombaların da bunlara atfedilmekte olduğu bir zamanda, muharririn fikrinin bu faraziyeyle kolaylıkla akıvermesini biz de tabii buluruz. Hakikat böyle midir, değil midir? Bunu bilmeğe imkân yoktur. Ancak, Matin başmuharririni bu fikre sevkeden bir sebep de Almanların Leipzig kruvazörünün uğradığı taarruzdur. Franco veya İtalya, haydi İspanyol, Rus veya İngiliz gemisine hücum etmiş, fakat, bir Alman gemisine hücum eder mi? Şu halde, bu denizaltı gemisi, büsbütün başka, bir kuvvete mensub bulunmak lâzımdır. Bu da, Matin muharririne göre

Atatürk Şehrimizde

(Baştarafı 1 inci sayfa)

yeti erkânı olduğu halde saat yirmide kalkan hususî trenle İstanbula hareket etmişlerdir.

Atatürk trene Gazi istasyonundan binmiş, alkışlar arasında uğurlanmıştır.

Mebuslar

Ankara, 18 (Hususî) — Meclisin fevkalâde toplantısında bulunmak üzere şehrimize gelen mebusların hepsi tarih kongresinde bulunmak üzere bu akşam yirmiyi yirmi geçe kalkan hususî bir trenle İstanbula hareket etmişlerdir.

Mareşal Çakmak dün Yugoslavyaya Hareket etti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

refakatinde Harp Akademisi muallimlerinden Albay İzzet, Yarbay Cevdet, Milli Müdafaa Vekâleti Hava Müsteşarı Yarbay Şefik olduğu halde dün akşam saat 20 de Adatepe muhribile hareket etmişlerdir. Mareşal Fevzi Çakmak, Haydarpaşa önlerinde bulunan Adatepeye motörle geçerken askeri me rasimle teşyi edilmiştir.

Adatepe, Yugoslavyanın Split limanına gitmektedir. Mareşal Fevzi Çakmak ve refakatindeki zevat oradan manevraların yapılacağı Zagreb mntakasına gideceklerdir. Mareşal ay sonunda dönecektir.

16 yaşında bir çocuk Babasını öldürdü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

adam, eşi Bn. Nazlıyı geçimsizlik yüzünden fena halde dövmüştür.

Bayan Nazlıyı bu feci vaziyette gören oğlu Osman, hâmil bulunduğu bıçakla üvey babası olan Cavid sol memesi altından ağır surette yaralamıştır. Yaralı bir saat sonra hayata gözlerini yummuştur.

Genç katil 16 yaşındadır. Bn. Nazlının ilk kocasından dünyaya gelmiştir. Katil yakalanmıştır. İfadesinde, annesine karşı yapılan canavarca taarruzlara son vermek için bunu yaptığını söylemiştir.

ancak Katalonyadaki bir anarşist grubu olabilir.

Bu fikir pek yabana atılır bir fikir değildir. Ancak, muhakkaktır Matin başmuharririni bu fikirlerle sevkeden başlıca bir âmîl de Fransada, sermayedarlığın bekçiliğini yapan bir gazetede sosyalistlere ve anarşistlere karşı, bu vesile ile, güzel bir hücum ve propaganda zemini bulunmuş olmalıdır.

Tuncelinde son vaziyet hakkında Başvekilin Mecliste beyanâtı

“İmar programına muhalefet eden bütün engeller ortadan kaldırıldı,”

Alınan netice Cumhuriyet idaresinin kuvvetli olduğu kadar şefkatli olduğunu da göstermiştir. İsyana iştirak edenlerden 265 i maktûl düştü, 849 u teslim oldu

Ankara, 18 — Başvekil İsmet İnönü Mecliste, Akdeniz anlaşması hakkındaki nutkundan sonra Tuncelindeki vaziyet hakkında şu mühim nutku söylemiştir.

— Bu toplantıda istifade ederek büyük Meclise dahilî bir mesele hakkında da maruzatta bulunmak için izin isterim.

Arkadaşlar, faydalı faaliyetinize fasıla verdiğiniz zaman size Tuncelindeki vaziyetin bir hulâsanı yapmışım. O günkü vaziyeti tafsilânen arz etmişim. Şimdi size Tuncelindeki vaziyetin bugünkü halini arz etmek isterim.

Cumhuriyetin imar ve ıslah programına muhalefet eden, nüfusları az olmakla beraber altı aşirettir. Bugün bu altı aşiretten müsevvik ve sergerde ne kadar adamlar varsa bunlar reislerle beraber faaliyet imkânından tamamen mahrum bırakılmışlardır (alkışlar). Altı aşiretten birinin reisleri imha edilmiş ve diğerlerinin reislerinin hepsi yakalanmış, adalete teslim edilmiştir.

Tuncelinde isyan ve ıslahat an'anesi, Dersimin bütün hatıraları, dağları, tepeleriyle bir takım aşılma, geçilmez ve bütün isyanlara mesned olan yuvaların ve istinad noktalarının hikâyelerinden ibarettir. Orada Kutuderesi, Kalan deresi, Dojik babadağı ve saire gibi isimler vardır ki, sadece bu isimlerin telâffuzu ve eskiden birçok seferlerin bunlardan biri etrafında kördüğüm olup kaldığını, bahusus, isyan edenlerin bunlardan biri içinde sığınarak aşılma bir melce halinde maksadlarına muvaffak olduğunu ifade ederdi.

Cumhuriyet ordusu ve zabıtası, bu hâdise esnasında yaptığı takiblerde hurafe olarak zihinlerde yerleşen ne kalar uçurum halinde dere ve ne kadar çıkılmaz dağ varsa hepsini Ankara sokakları gibi baştanbaşa geçmişlerdir (Alkışlar).

Kanun götürülen ordu, jandarma neferlerinin ve ordudan bir neferin ayak basmadığı yer, inmediği dere ve çıkmadığı tepe yoktur (bravo sesleri, alkışlar).

Cumhuriyetin ıslahat ve imar programına muhalefet eden bütün engeller ortadan kaldırılmış ve program bir an fasıla vermeksizin ilerletilmekte bulunmuştur.

Bugün orada yapılmakta olan yollar,

kışlalar ve karakollar, mektepler, hükümet konakları ile memleketin en mamur ve en ziyade iş içinde bulunan bir muhtinin manzarasını görmekle size, hepimize zevk verse gerektir (alkışlar).

Arkadaşlar, mukavemet vaziyetini bertaraf ettikten sonra, halkın refah ve serbestisi için takip edilen programa devam ediyoruz.

Bu vaziyeti size arz ederken yazın başındanberi devam eden faaliyette kaçınılması mümkün olmıyan insan zayıflığının da neden ibaret olduğunu söylediğimi söylemek isterim. Dün akşama kadar yani 17 Eylül'e kadar Dersim hareketinin başından itibaren verilen zayıflık şudur:

Subay, bir şehit, dört yaralı.
Er, 28 şehid, 46 yaralı,
Bekçi, bir şehid, bir yaralı.

Arkadaşlar cumhuriyet kanunlarının hükümlerini yerine getirmek için aziz canlarını sevkerek bu vatan uğrunda feda eden subay ve er bütün vatan evlâdlarını huzurunuzda hizmetle yâdediyorum. Bu vaziyeti ifa etmek için bütün kudretlerini aklıla sarfeden cumhuriyet ordusunun ve cumhuriyet jandarmasının, kumandanlarına, subay ve erlerine takdir ve şükranlarımızı ifade ettiğimiz zaman B. M. Meclisinin asil hissiyatını ifade etmiş olduğuma eminim (bravo sesleri, alkışlar).

Arkadaşlar, bütün bu hareket esnasında isyana iştirak eden, işgal edilmiş zavallılarda vukubulan zayıflık olduğu gibi size söyleyeceğim:

İsyana iştirak edenlerden 265 maktûl vardır. 20 yaralı ve 27 yakalanmış ve müsademe esnasında 849 kişi teslim olmuştur. Bunların içinde mücrim olan, bile-rek fenalık yapmış olan ve birçok zavalıların zararına sebep vermiş olanlar vardır. Fakat bu çalışkan ve isticadlı Türk halkının en çok kısmı, fesadçıların, bu fena başların zulmünden zarar görmüşlerdir. Bilerek bilmiyerek, muhalefet yoluna sapıp kanunun şiddetli tedibatına maruz kalmış olarak hayatlarını kaybedenler hakkında da B. M. Meclisinin teessürlerini ve bunun diğer vatandaşlara ibret olması temennilerini ifade ediyorum, zannediyorum.

Arkadaşlar, hakikati Türk milletine olduğu gibi söylerken bulunduğu gibi, bu kadar uzun süren ve cumhuriyet kanunlarını behemehal yürütmek için gösterilen azim, şiddet karşısında bile zayıflık binnetice hafif olmasına dikkatinizi celbetmek isterim. Silâhlar çok müessir ve silâhları kullanmak için hiçbir tereddüd olmadığı halde isyan edenlere karşı silâh kullanan ordu heyetleri ve cumhuriyet jandarması bir hayatı kurtarmak için ve korumak için ve içtinabı kabul olan bir zararı ıka etmemek için son derece şefkatle, kuvvet içinde mündemiç olan şefkatlidir ki, zayıflık böyle mahdud sahaya inhisar etmiştir.

B. M. Meclisinin memnun olacağına eminim. İsyana iştirak eden âşiret reislerinin hepsi mahkemeye ve -rilmişlerdir. Umumi, tabii olan adliye mahkemesine verilmişlerdir. Bunlar hâkimlerin vereceği hükümlere göre, Cumhuriyet kanunlarının kendileri için işaret ettikleri hükümleri, hâkimlerin ağızlarından işiteceklerdir.

Cumhuriyet idaresinin kuvveti

Arkadaşlar, Cumhuriyet kanunlarının ancak refahı, umrani, iyi geçirmeyi hedef tutan hükümlerini yürütmek için çetin şartlar içinde alınan müsbet neticelere ermek için Cumhuriyet idaresinin kuvvetli olduğu kadar şefkatli ve adaletli olduğunu göstermek itibarıyla Tunceli hâdisesi en son ve en mukni bir misal olmuştur. — Şid detli alkışlar bravo sesleri —

Başvekilin nutkunu müteakip reis Abdülhalik Renda yapılan tasnif neticesini bildirdikten sonra meclis ikinci teğrinin birinci günü toplanmak üzere içtimasına nihayet vermiştir.

(Arkası var)

“Son Posta”nın edebî tefrikası : 36

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMI İZZET

Ablam omuz silkti:
— Sen zaten beni hiç bir zaman anlamadın... Her neyse, bugün hayatımı yeniden yapacak olsam, her halde başka türlü davranırdım.

Devam edecekti, Baki göründü. Misafirler gidiyorlardı, geçirmesini rica etti. Gönül kalktı:

— Müsaadenizle...

Birkaç dakika Mazlumla gene başbaşa kaldık... Ben biraz sonra birdenbire kalktum:

— Allah rahatlık versin ben gidiyorum, uyukum geldi! dedim.

Elimi uzattım, tuttu, bırakmadı.

Bir an, yeni bazı şeyler söyleyecek, içini dökecek sandım. Gözleri gözlerimdeydi. Dudakları kımıldadı... Fakat biraz evvel söylemek için hazırladığı sözü söylemedi:

— Ben de gidiyorum Sevim, dedi.

— Daha erken, sen kalabilirsin.

— Hayır, yarın sabah hastaneye, muayeneye gideceğim. Arada bir, yaralandığım yerde bir ağrı duyuyorum... Onun için gideyim.

— Öyleyse annelerimizi bulayım.

Ablamın benim yanımda konuşmuş olmasından utanıyordu. Çünkü Gönü-

lünkü, hissi bir şantajdan başka birşey değildi.

★

Akşam odamda oturmuş okuyordum.

Kapı açıldı, teyzem geldi:

— Sevim, biraz annenin odasına gel misin, dedi.

Ve fazla bir şey söylemeden çıktı. Annemin odasına gittim... Teyzemin halinde bir acı blik olduğunu odama girdiği zaman anlamışım. Annem de biraz tuhaftı. O da bir şeyler sezmişti, teyzemin bütün kanı başındaydı... Anneme tek kelime söylemek fırsatı vermiyor, nefes almadan konuşuyordu:

— Sevim, Sevimciğim, neler olduğunu, neler olacağını bir bilsen... çok mesudum yavrum... Esasen çoktanberi bunu bekliyordum... Gel kızım, gel canım, söyle yakın, daha yakın gel... Beni öp, ben de seni öpeyim, şöyle yanına otur... Düşün bir kere... Ama öyle hazin hazin bakma... İyi bir haber vereceğim... Bilhassa sana... Evet evet, sana iyi bir haberim var.

Annemle ben ağzımız açık bekliyorduk... Ömrümdede teyzemi bu derece heyecanlı, coşkunu görmemişim. Otur-

duğu yere sığmıyor, sığıdığı yerde duramıyordu.

Bir müddet sustu, sonra kemali ciddiyetle anemeye döndü:

— Kızım Sevimi oğlum Mazluma istiyorum, dedi!..

Bu sözler, derin bir sessizlikte çınladı.

Annem öyle şaşırmişti ki, açık kalan ağzını kapayıp bir türlü söz söyleyemiyordu. Bana gelince, gayet basitti, anlayamamışım, teyzemin ne demek istediğini kavrayamamışım. Muhakkak teyzemin söylediğini yanlış işitmişim, kulaklarıma, onun söylediğinden başka bir şey çarpmıştı. Teyzem:

— Hava çok güzel, haydi çıkıp gzelim!

Demiş olacaktı. Yahud da buna benzer bir şey söylemişti de, ben yanlış işitmişim. Her halde teyzem benim kulaklarıma gelen şeyleri söylememişti, söyleyemezdi. Söylemesine imkân yoktu...

Bizim sessiz, afallamış, sersemlemiş duruşumuzu görünce hiddetlenir gibi, öfkelenir gibi, küser gibi oldu:

— Allah Allah, dedi, nutkunuz mu tutuldu? Çeneleriniz mi kısıldı? Dünya başınıza mı yıkıldı? Bense size müjde vereceğim sanmışım. Yoksa ben mi damdan düşer gibi konuştum? Yoksa oğlumu damad etmek haysiyetine mi dokunuyor? Kız, oğlumu koca olarak kabul etmek izzeti nefisini mi kırar?.. Anlıyamadım, anlayamayacağım, anlayamıyorum vesselâm!

— Allah Allah, dedi, nutkunuz mu tutuldu? Çeneleriniz mi kısıldı? Dünya başınıza mı yıkıldı? Bense size müjde vereceğim sanmışım. Yoksa ben mi damdan düşer gibi konuştum? Yoksa oğlumu damad etmek haysiyetine mi dokunuyor? Kız, oğlumu koca olarak kabul etmek izzeti nefisini mi kırar?.. Anlıyamadım, anlayamayacağım, anlayamıyorum vesselâm!

Son Postanın tefriki: 44

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Siak mintakasının komiseri İngiliz dostu imiş. İngilizlerin beni tutana vâdettikleri para mükâfatı bay komiserin ağzının suyunu akıtmıştı

Holandalı komiserin bu candan teklifi beni mütehassis etmişti. Yoldaşlarla hemen müzakereye başladık.

Arkadaşlardan bir kısmı, başta Heer «Diehn» bulunduğu halde, «Padang» a denizden gitmek suretile yeni bir maceraya atılmak istemediklerini söylüyorlardı. Onların kanaatine göre deniz tarihini ihtiyar edecek olursak yüzde yüz İngilizler bizi tekrar yakalayacaklardı. Bundan maada «Johan» ı ırmakta gelirken sıtma yakalamıştı. Binaenaleyh gerek kendisi, gerekse biz bulunduğumuz mevkiye kalıp hiç olmazsa birkaç gün dinlenmeli idik.

Bana gelince, ben Almanyaya dönüp tekrar dövüşe iştirak için bütün dünyayı katetmek mecburiyetinde bulunuyordum ve benim için en kısa yol, en mükemmeli idi, hattâ bu kısa yol en tehlikeli bile olsa. Bundan başka, kolayca tahmin edebileceğiniz gibi, ağır gövdem «Somatra» nın balta yüzü görmemiş kesif ormanlarında sürüklemek hiç işime gelmiyordu. Müzakerelerden sonra ben kat'i kararımı verdim ve:

— Ben, dedim, Mayn heer Filet ile anlaşılıp deniz tarihini tercih edeceğim...

«Diehn» son bir gayrette bulundu:

— Lauterbah, dedi, siz şayed bu adamla yola çıkacak olursanız İngilizlerin eline düşecek, yeniden esir olacaksınız. Bu sözlerimi bir tarafa yazınız.

— Adam sen de, cevabını verdim, Mayn heer Filet bana çok namuslu ve sözüne itimat edilebilir bir Holandalı tesirini yaptı. Teklifi benim için bir daha ele geçmez bir fırsattır, binaenaleyh bu fırsattan istifade edeceğim.

Schoenberg, Jossen, Reinhart benim görüşümü kabul ettiler ve bana refakat edeceklerini söylediler. Biz de Mayn heer Filet'in kayığı ile hemen yola çıktık. Bu, kürekli ve iri bir yerli kayığı idi. Altı Malezyalı kayıkta kürek çekiyordu. Birbirimizden ayrılacağımız sırada «Padang» a karadan gitmeğe karar vermiş olan diğer arkadaşlar bizi teşyi için sahile kadar geldiler ve tamam bir-birimizden ayrılırken «Diehn» dedi ki:

— Biz yavaş yürümek suretile ormanı katedeceğiz ve bu suretle hepimiz yeniden «Padang» da birleşmiş oluruz. Allah aşkına Lauterbah gözlerini iyi aç!.. Bana öyle geliyor ki sen körü körüne bir tuzağa doğru gidiyorsun, dikkat et azizim!..

Kayık ırmağı o kadar sür'atle inmeğe başladı ki biraz sonra orman ufukta yeşil bir nokta gibi kaldı. «Pulo Madra» da buharlı bir istibot bizi bekliyordu ve bu istibotla üç saatlik bir seyahatten sonra «Mayn heer Filet» in «Selath Pojong» daki ikametgâhına geldik.

«Selath Pojong» Somatranın şimali şarkı sahilinde küçük bir adadır. Adada bir nevi nişasta çıkan ekmeğe ağacı çiftliği ve bir değirmeni vardı.

Bulduğumuz yer bizim için çok tehlikeli bir yerdi. Zira evvelâ Singapurun çok yakınında idi. Her hangi bir an bir İngiliz gambotu buraya kadar gelip olana biteni görmek istedi mi hesabımız tamam demektir.

Oh! Oh!.. İşler öyle ilk bakışta zannettiğimiz kadar sade değildi. Sakin «Diehn» in orman yolunu tercih etmesi daha makûl bir hattı hareket olmasındı?..

Aramızda müzakere ettik ve en makûl hattı hareket olmak üzere «Siak» şehrine gitmeği kararlaştırdık. Bu şehir «Somatra» nın diğer büyük bir ırmağı olan «Siak» nehri üzerinde bulunuyordu.

«Mayn heer Filet» cidden diplomat bir adamdı. Bir istibotu yürütmek paraya tevakkuf eden bir şeydir. Kendisi bu masrafın Holanda hükümetinden çıkması için bir çare düşünürdü, taşında ve nihayet gözlerini kırparak:

— Buldum, buldum! diye bağırıldı. Parmaklarından birisini zehirli bir bö-

cek ısırdı. Hemen gidip «Siak» daki devlet doktorunu görmekliğim icab ediyor!

Sabahleyin «Siak» a vasil olduk ve hemen bir takım müşkülâta karşılaştık.

O mintakanın komiseri İngiliz dostu bir adammış ve bizim Singapurdan kaçmış Almanlar olduğumuzu anlayınca bizi mintakasında alıkoymak istedi. Hiç şüphe yok ki İngilizlerin beni tutana vaad ettikleri para mükâfatı bay komiserin ağzının suyunu akıtmıştı. Mayn heer Filet'in canı, işlerin aldığı şekilden, son derecede sıkıldı ve:

— Ben, dedi, kendi mintakamda bulunmadığımdan size burada müessir bir yardımda bulunamam. Sizin için yapılacak yegâne şey Tratahula'ya ne yapıp yapmak, bir an evvel varmaktır. Orada kendinizi tahtı emniyette görebilirsiniz.

Tratahula ırmağın daha yukarısında bir kasaba idi. Bu suretle «Padang» a gemi ile gitmek projemiz daha ilk adımda suya düşmüş oluyordu.

Polis şefi siyahî bir Malezyalı idi. Meğer herifin yüzü kadar kalbi de kara imiş. Ben, her nedense daima Malezyalılara itimat etmiş, onlara inanmışımdır. Binaenaleyh o adama da itimat ederek kendisine içinde bulunduğumuz müşkül vaziyeti anlatmış, kaçmamız için bize yardım etmesini rica etmişim. Herif bu ricamı bizi hapse tukmak istemekle cevap verdi. Benim zannıma kalırsa bu herif mintaka komiserinden bu hususta emir almış olacaktı.

Ben bu işlerle meşgul iken öğle olmuştı. Arkadaşlarla bir görüşüm ve bir an evvel sıvışmaya karar verdik.

Öğleden sonra saat dörde doğru nazarı dikkati celbetmeden şehirden yaya olarak çıktık ve «Tratahula» yolunu tuttuk. Herkesin geçtiği yolları takip etmek işimize gelmezdi. Biz de hemen ormanlığa daldık. Bu mebzul ve bereketli yeşillik ortasında kendimize yol açmak bir hayli müşkül oldu. Yolunuzu kaybetmemek için ırmaktan ayrılmak da işimize gelmediğinden karanlığın basmasını beklemek ve karanlık olunca ırmak boyunca ilerlemek icab etti.

Bu suretle «Tratahula» ya kadar olan yarım millik mesafeti tamam altı saatte katettik. Kasabaya geldiğimiz zaman saat gecenin onu olmuştu. Kasabada hiç bir Avrupalı yoktu. Sabaha kadar bu kasabada rahat ettik.

Hemen yola çıkmak bizim için imkânsızdı. Çünkü ormanda yol almak için çok yorulmuş, pek bitkin bir hale gelmiştik. Bu itibarla dinlenmekliğimiz icab ediyordu.

(Arkası var)

BRIYANTİN PERTEV

Saç tuvaletinizin en mühim bir malzemesidir. Kepekleri izaledeki muvaffakiyeti her bir iddiamın fevkindedir.

RADYOLİN

ile dişleri günde üç defa fırçalamanın kerameti budur.

Yaşı ilerlemiş olmasına rağmen dişleri tamam, sağlam ve güzel. Her yemeği, her meyveyi yiyebiliyor ve midesi mükemmel hazmediyor. Çünkü sabah, akşam ve her yemekten sonra dişlerini fırçalamayı itiyad edindiği için midesi ve barsakları çok sağlam kalmıştır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
RADYOLİN

Kullanmak ve dişlerinizi hiç olmazsa günde 3 defa fırçalamak suretile siz de bu mazhariyeti kazanabilirsiniz.

“Son Posta”nın Hikâyeleri

ÇIFTE İHANET

Yazan: Brive Hilaire

Çeviren: Nurullah Ataç

— Söyliyeceksiniz, her şeyi olduğu gibi söyliyeceksiniz..

Marcel alının pencereye dayamıştı. Dışarıda yağmur yağıyordu. Pembe sema, sular altında kalan şehre bir kat daha bir kasavet manzarası veriyordu. Marcel, çocuklar köşe başını dönünceye kadar pencereden ayrılmadı, onlara baktı. Çocuklar, keyifli keyifli yürüyerek uzaklaşmışlardı. Üç seneden beri her pazar günü olduğu gibi bu pazar da annelerine gidiyorlardı.

Üç yıl! Boşanma kararındanberi sanki üç asır geçmişti. Marcel kendini ihtiyarlamış ve yorgun hissediyordu. Halbuki kırkını bitireli daha çok olmamıştı. Christiane ise bilâkis daha terü taze bir kadındı. Marcel onu bir kere yeni kocasıyla birlikte görmüştü: Sarışın çehresi, ince, zarif vücudu ile hayatını yeni keşfe başlayan bir genç kıza benziyordu. Yirmi yaşında Marcel'e varmıştı; şimdi o zamankinden de daha güzeldi; herhalde Marcel'e öyle geldi. On sene dağdağsız, bahtiyarca bir hayat sürmüşlerdi; iki de çocukları olmuştu: Roger ile Catherine. Marcel'in kazancı yerinde idi; hiç bir sıkıyetleri yoktu. Christiane'in, o bakışları düşünceli, sakin kadının günün birinde ihtirasa kapılıp kocasını da, çocuklarını da unutturacağı kimin hatırına gelirdi?

Marcel, ocağını yıkılmış olan o hâdise nin bütün teferruatını hatırlıyordu. Dostlarından birinin evinde verilen bir baloya gitmişlerdi, Christiane orada André Trémy'ye dikkatle bakmıştı. André Trémy oldukça tanınmış bir tayyareci lâkayd bir delikanlı idi. Christiane ona, gözlerinde kocasının hiç bir zaman görmediği bir eda ile bakıyordu. Marcel bunu farkedince içinde müthiş bir eza duydu. Halbuki o güne kadar kıskançlık nedir, bilmezdi.

Bir kaç saat sonra başbaşa kaldıkları zaman Christiane'a, André Trémy'ye gösterdiği alâka için sitem etti. Fakat kadın o kadar hayretle baktı ki Marcel de bu sözü açtığına pişman oldu.

Fakat ondan sonra her günlük hayatları, Marcel'in o akşamki korkularının boş olmadığını ispat etti. Christiane günden güne sınırlı, ararsız bir kadın oluyordu. Bazan büsbütün mahzun duruyor, bazan da aşırı bir neşe gösteriyordu. Nihayet bir akşam, çıldırmış gibi bir vaziyette, bir başkasını sevdiğini, kendisine hürriyetinin bahşedilmesini istediğini itiraf etti. Marcel, mücadelenin beyhude olduğunu, herhalde kendisinin Christiane'a karşı koyamayacak kadar zayıf olduğunu bildirdi. Gene biliyordu ki bu işde en zalimce intikam, basit bir hareketten, kadını bir daha çocuklarından mahrum etmekten ibaretti. Oğlu ile kızını kendi yanında alıyordu.

Onları son derece ihtimamla büyütüyor ve baba muhabbetinin, annenin yokluğunu da unutturabileceğini sanıyordu.

Fakat bu pazar ziyaretleri onun tasavvurlarını altüst etmişti. Roger ile Catherine'in annelerini ellerinden almış olan adama kin bahlıyacıkları için yavaş yavaş annelerinden de soğuyacaklarını sanmıştı. Halbuki çocukların ikisi de sıhhatleri yerinde, öyle hisleri üzerinde düşünmeği henüz öğrenmemiş mahlûklardı. Bu vaziyeti çabucak tabii bulmuşlardı; fakat pazar akşamları eve dönünce o günü nasıl geçirdiklerini babalarına anlatmayacak kadar dirayet gösterirlerdi. Bu-

nun içindir ki Marcel kendi kendine: «Onlar en çok beni seviyor. Her şeyi benden görmüş olacaklar, benim huyumu çekecekler!» diye düşünürdü.

Akşam olmuştu. Marcel kitabını bırakıp tekrar pencereye gitti. Biraz hiddetle: «Çocukları gene alıkoymağa kalkmış vaktinde salıvermemiş!» olacak dedi. Roger ile Catherine, evin önünde duran bir otomobilden indiler. Derhal hareket edip uzaklaşan otomobilin içindekilere elleri ile puseler gönderiyorlardı. Biraz sonra neşeli sesleri koridordan işitildi, Marcel dinledi, çocuklardan biri yavaşça ötekine: «Sakin babama bir şey söyleme» diyordu.

Marcel, kızını kucaklarken: — Benden saklamağa karar verdiğini ne idi? diye sordu.

Roger hemen atılıp: — Hiç, hiç, baba, ehemmiyetli bir şey değil, dedi.

Fakat Marcel işi bu kadarla bırakmadı; ciddi, adeta tehdit eder bir tavırla:

— Söyliyeceksiniz, dedi, her şeyi olduğu gibi söyliyeceksiniz; benden hiç bir şeyi saklamanıza razı değilim.

Çocuklar şaşırıp birbirine baktılar, Nihayet Roger söyledi:

— Bugün uçtuk, onu gizlemek istiyorduk, merak edersin diye..

— Nasıl uçtunuz?

— Annemle, bir de... seyle beraber tayyareye bindik.

Catherine kardeşini dirseği ile dürttü, Marcel hiddetlenmişti:

— Demek orada size böyle bakıyorlar! dedi. Annenizin evine gittiğiniz günler demek ölüm tehlikeleri geçiriyorsunuz, bir daha gitmenize izin yok..

Roger:

— Amma da ettin, baba, dedi. İnsan tayyareye binince ölüm tehlikesi mi geçiririz? Bunlar geçen asırdan kalma fikirler. Zaten ben de büyüyünce tayyareci olacağım.

Kızkardeşi de tayyareci olmak istiyordu. Marcel:

— Siz hiç beni düşünmüyor musunuz? diye sordu.

— Düşünmez olur muyuz, baba? seni de çok seviyoruz ama bir çok şeyler var, sen onları bir türlü anlamıyorsun.

— Pekâlâ anlıyorum. Siz, sizi bırakıp giden ananızı benden çok seviyorsunuz.

Marcel daha çok şeyler söylemek istiyordu, adeta bir nutka girişecekti. Fakat çocukların sitemle, muahaze ile baktıklarını görünce vazgeçti. Sadece:

— Annenizi müdafaa etmek istemenize hak veririm, ne de olsa annenizdir; ama onun yanındaki adama nasıl tahammül ediyorsunuz?

Roger:

— O da iyi bir adam, dedi.

Catherine daha ileri gitti:

— Gayetle kibar bir adam. Sen ona elbette sevmezsin ama doğrusunu istersen hiç de sevilmeyecek adam değil..

Marcel kapının yanına çöküvermiş, çocuklarının sözlerini ürpererek, her hecesinde yüreğine bir bıçak batırıyor -muş gibi dinliyordu.

Yarınki nushamızda:

Çamlığa doğru

Yazan: G. Rıklın

Ruşqadan çeviren: H. Alaz

Son Posta'nın siyasi tefrikanı : 30

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

İtilâf devletlerinin maksadı Ermenilerin milli emellerine hizmet değil, Şarkî Anadoluyu Rusyaya vermektir

Osmanlı hükümetinin elleri kolları o kadar bağlıydı ki ancak umumî harb ilân edildikten ve Osmanlı devleti her sahada hürriyete kavuştuktan sonra zabita ve jandarma vasıtasıyla yaptığı araştırmalar ve taramalar sayesinde Ermeni teşkilâtının ne kadar geniş ve devlet için ne kadar tehlikeli olduğunu kavrayabildi. Bu vaziyet karşısında başvurulacak bir çare kalıyordu: O teşkilâtı kökünden kazımak, hem de esaslı bir surette kazımak!

Talat paşa derdi ki:

— İster Ermeni meselesi, ister Arnavudluk veya Makedonya meseleleri olsun, bunları yaratan hep harici entrikalar ve büyük devletlerden bir kısmının Türkiye'ye karşı tatbik ettikleri zalimane siyasettir. Devletler, o meseleleri, daima gıdalandırarak uzatmağa çalışmışlardır. Bir taraftan Babıâlinin yapmak istediği ıslahata mani olmak, diğer taraftan ıslahat yapılmadığından dolayı Hıristiyan unsurlarda hasil olan memnuniyetsizliği alevlendirmek ve onları isyana ve ayrılmağa teşvik etmek, kapitülasyonları suiistimal ederek hükümetin icraatını hükümsüz bırakmak, ondan sonra da Türk milletinin idareci bir millet olmadığını cihana ilân etmek bir kısım büyük devletlerin bize karşı oynadıkları çok feci bir oyundu.

Balkan muharebesinin acıklı âkıbetini müteakib Taşnak komitesi gayesine eriştiğini zannetti. Rusya devleti şarkî Anadolu'yu işgal edecek ve Türklere aid araziyi Ermenilere verecek diye ümidde düştü. Bu ümidini etrafa yaydı. Bu sayede Taşnak komitesine girmemiş olan Ermeniler varsa onlar da buraya girdiler. Bedava arazi sahibi olmak hülyası bütün tereddüdüleri izale etti.

İş bu kadar ilerledikten sonra Taşnak komitesi eski faaliyetini ele alarak şehirlerde kargaşalıklar çıkarmağa başladı. Türkler tarafından gösterilen soğuk kanlılık sayesinde bu kargaşalıklar hükümsüz kaldı.

Bu muvaffakiyetsizlikler karşısında Taşnak kızdı. Hırsını Rumelindeki Türklere aldı. Bulgarlarla teğriki mesai eden Ermeniler meşhur şaki Antranik'in kumandası altında Edirne'de, Tekirdağ'da, Malkarada, Keşanda ve sair yerlerde Türklere yapmadık mezalim bırakmadılar. Bu suretle Ermenilerin Balkan muharebesinde de vatan düşmanlarına casusluk ve rehberlik ettiklerini gördük.

Talat paşa mebusan meclisinde Ermeni komitelerinin hükümete karşı ta kendilikleri düşmanlık tavrını acı acı hatırlıyarak derdi ki:

— Taşnak, Hınçak vesair Ermeni komitelerinin unsurlarından mürekkep olan Ermeni mebuslar, devleti Osmanlılık esası üzerine yeniden kurmak için İttihat ve Terakki tarafından sarfedilen gayretlere karşı müşkülât çıkarmak maksadıyla meclisteki Rus mebuslarla birleşmişlerdi. Babıâlinin, irki ve kültürel şahsiyetlerine tecavüz etmeden devlet dahilindeki bütün unsurlara müşterek bir milli his vermek hususunda ki meşru arzusunda en ziyade muhalefet eden gene meclisteki Ermeni grupu olmuştu.

İttihat ve Terakkinin gayesi, muhtelif unsurların esaslı imtiyazlarına dokunmadan tebaasının müşterek bir muhabbet hissi beslediği bir Osmanlı devleti kurmaktır. İşte bu gayeye dahil olmak istediğinden dolayı Taşnaklar ve Hınçaklar İttihat ve Terakkiden ayrıldılar. Ermeni milletinin mevcudiyetini, kendilerince muvafık gördükleri ve

sıtalara müracaatle kurmağa çalışacaklarını bildirdiler.

Ermeni komitelerinin İttihat ve Terakkiye karşı gösterdikleri bu muhalefete rağmen hükümet Ermenileri kazanmak siyasetine devam etmekten geri durmadı. Şark vilâyetlerinde tatbik edilmek üzere Babıâli tarafından bir ıslahat projesi hazırlandı. Bu ıslahat İngiltere tarafından gönderilecek memurlar vasıtasıyla tatbik olunacaktı. Herkes, bütün ecnebler bu ıslahattan sonra artık Ermeni meselesinin tamamen tasfiye edilmiş olacağına kani bulunuyordu.

Fakat bütün bu hüsnü niyet hiçbir fayda vermedi. ıslahat için memur göndermeyi evvelâ kabul eden İngiltere, sonradan bunu yapmaktan vazgeçti. Hem de Rusyanın buna muhalefet ettiğini ileri sürerek vazgeçti. Bu hareketle şark vilâyetlerimizi Rus nüfuz mıntakası olarak tanıdığını isbat etmiş oldu.

Diğer taraftan ıslahat tatbik edildiği takdirde bütün siyasi emellerinin suya düşeceğini gören Ermeniler de artık hiç ele avuca sığamaz bir hale geldiler. Babıâlinin ıslahat projesini hor görerek reddettiler ve proje aleyhinde bir cereyan husule getirmek için birleştiler. Avrupa devletleri tarafından hazırlanan bir projenin tatbikini istediler. Bu proje büyük devletlerin müşterek nezareti altında tatbik olunacaktı. Ermeni zengini Bogos Nubar paşanın riyaseti altında toplanan bir Ermeni heyeti, Avrupa payitahtlarını birer birer dolaşmağa başladı. Bir taraftan da Rusya ile bu hususta müzakere ederlerken, diğer taraftan İstanbuldaki Ermeni patriği aynı vazife ile İstanbuldaki ecnebi sefirlerle temasa geçti. Ermeni patriği Babıâlinin gözleri önünde Rus sefirle pazarlığa girişiyordu.

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

PAZAR

(*)

Nezlenin Tedavisi

Nezlenin tedavisi iki esas üzerine dayanır. Biri gışayı muhatibinin işini defetmek diğeri mikrobları telef edebilmektir. Bu da hastalığın yeni ve eski olduğuna göre değişir. Hastalığın başlangıcında, ki ekseriya şeffaf ve renksiz su gibi bir mayın burundan akması gışanın şimesi, yolun daralıp tıkanarak burundan teneffüsün güçleşmesi olursa, diğer sebeplerin de inzimarnile hasta da âdeta bir (İttihabı enf) İttihabına münce olur. Arkaya kadar yayılır ve ilk görünen renksiz şeffaf mayı yerine sarı, âdeta cerahat akmağa başlaması ile iş anlaşılır. Bu da staphylocoque, streptococcus denilen mikrobların artık gışayı muhatibe girmelerinden ileri gelir. Nezele bu hale geldi mi, burunda ıztırap hissolunur, umumi kirganlık, bazan da ateş zuhur ettiği görülür.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sakıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetci Eczaneler

Bu gece nöbetci olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nurl). Alemdarda: (Eşref Neşet). Beyazıdda: (Haydar). Samatya'da: (Teofilos). Ermenönünde: (Salih Necati). Eyübe: (Arif Beşir). Fenerde: (Hüsamettin). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Üniversite). Karagümrükte: (Kemal). Küçükpaşada: (Hulusi). Bakırköyünde: (Merkez). Beyoğlu cihetindekiler: İstiklâl caddesinde: (Kanzuk). Dalrede: (Güneş). Topçularcad: (Sporidis). Taksimde: (Nizamettin). Tarlabasında: (Nihad). Şişli'de: (Halk). Beşiktaşta: (Ali Rıza). Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdar'da: (İttihat). Sarıyerde: (Asaf). Kadıköyünde: (Sihat, Rifat). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Heybelide: (Tanaş).

RADYO

Bugünkü program

19 Eylül 1937 Pazartesi İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13: Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Konferans :Selm Sırrı Tarcan (Polonya milli musikisi ve Şöpen). 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Bay Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

Siz de bu kremden şaşmayınız!

KANZUK

Güzellik kremi

Balsamın kanzuk

Bütün cihanda elli senedir daima üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMIN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe mahsulü olarak vücuda getirilmiş yegâne sıhhi kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil sıhhi evsafını Londra, Paris, Berlin, Nev - York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla isbat etmiştir.

DIKKAT:

KREM BALSAMIN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acıbadem kremleri olarak dört nevi vardır.

KREM BALSAMIN

Ötedenberi tanınmış hususî vazolarında satıldığı gibi son defa sureti mahsusada imal ettirdiğimiz gayet şık ve beraber taşımağa elverişli hususî tüpler derunünde dahi satılmaktadır.

Fiatça daha ehven olduğu kadar pek kullanış ve zarif olan :

KREM BALSAMIN

Tüpleri bütün nevilerle tanınmış ecza, ırtiyat ve tuhafiyeye mağazalarında bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Son Posta

Yevml, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2341	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Yapı İşleri İlanı Nafia Vekâletinden :

1. — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Siyasal Bilgiler okulunda yeniden yapılacak jimnastikhane, yemekhane ve müteferrik tadilat işleri inşaatıdır. Keşif bedeli: 110.000 liradır.
2. — Eksiltme 23/9/1937 Perşembe günü saat.15 de Nafia Vekâleti Yapı İşleri Umum Müdürlüğü Eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3. — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 550 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.
4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 6750 liralık muvakkat teminat vermesi ve Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası ibraz etmesi ve yaptığı en büyük işin 70 bin liradan aşağı olmaması lâzımdır.
5. — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3154) (5843)

HOLANTSE BANK-ÜNİ.
KARAKÖY PALAS
ALALEMCI HAN

CARİ HESAPLAR *
TİCARİ KREDİLER *
İHRACAT ve İTHALAT
FİNANSMANI *
VADELİ MEVDUAT *
EŞAM ve TAHVİLÂT
MUHAFAZA ve İDARESİ *
KİRALIK KASALAR

HOLLANDSCHE BANK-ÜNİ.
ROTTERDAM

İstanbul Belediyesi İlanları

Eminönü Kaymakamlığından:

Dişi bir keçi yavrusu sahihsiz olarak bulunmuş ve muhafaza altına alınmış olduğundan sahibi her kim ise bir hafta zarfında müracaat edip almadığı takdirde usulü dairesinde satılacağı ilân olunur. (B.) (6307)

Temizlik amelesine yaptırılacak elbiselere lüzumu olan 3125 metre kumaş kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Buna 8750 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. Eksiltme 20/9/1937 pazartesi günü saat 15 de Daimi Encümene yapılacaktır. İstekliler 2490 N. 11 kanunda yazılı vesika ve 656 lira 25 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de Daimi Encümene vermelidirler. Bu saattan sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (B.) (5892)

Bina işleri ilanı.

Nafia Vekâletinden:

1. — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Yüksek Ziraat enstitüleri stajyer talebeleri için Orman çiftliğinde yapılacak yemekhane inşaatıdır. Keşif bedeli: 37031 lira 95 kuruştur.
2. — Eksiltme 27/9/1937 Pazartesi günü saat 16 da Nafia Vekâleti Yapı İşleri Umum Müdürlüğü Eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3. — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 185 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınır.
4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2777 lira 40 kuruş muvakkat teminat vermesi ve Nafia Vekâletinden alınmış inşaat müteahhitliği vesikası ibraz etmesi lâzımdır.
5. — İsteklilerin teklif mektuplarının ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3248) (6034)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
Üsküdar Selâmialı	Bangınbağı	9 M.	
	su hazne S.	220 metre Mu.	Arsa
Üsküdar Selâmialı	Eski su hazinesi	8	Bostan

Yukarıda yazılı yerler 31/5/1940 sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 22/9/1937 Çarşamba günü saat 15 dedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (6066)

İstanbul Asliye 4 ncü hukuk mahkemesinden:

İstituto Nazionale Della Assikürazioni sigorta şirketi vekili avukat Cevdet Ferid tarafından İstanbulda Sirkeçide Nur Hanında Ağostino ve Ciuzeppe Kazereto şirketi aleyhine mahkememizde 937/1886 sayılı dosya ile 28695.37 liranın tahsili hakkında açılan davanın muhakemesinde: Dava olunan şirkete gönderilen davetiyeye mübaşiri tarafından verilen meşruhatta: İtalyaya gittikleri ve bir daha geri dönmeyecekleri gibi oradaki ikametgâhları da meçhul bulunduğu anlaşıldığından ilânen tebligat yapılmasına ve kendisine bu husus için bir ay mühlet verilmesine ve muhakemenin 25/10/1937 pazartesi saat 14 de bırakılmasına karar verilmiş olduğundan adı yazılı Ağostino ve Ciuzeppe Kazereto şirketi mahkemeye gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde muhakemenin giyaplarında yapılacağı ilân olunur. (934)

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104. ev telefonu 22398 - 21044

ğundan ilânen tebligat yapılmasına ve kendisine bu husus için bir ay mühlet verilmesine ve muhakemenin 25/10/1937 pazartesi saat 14 de bırakılmasına karar verilmiş olduğundan adı yazılı Ağostino ve Ciuzeppe Kazereto şirketi mahkemeye gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde muhakemenin giyaplarında yapılacağı ilân olunur. (934)

Nyon anlaşmasını yarın tatbik ediyoruz

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1 — Akdenizde korsanlık e'aline karşı ittihaz edilecek müsterek tedbirler hakkındaki Nyon anlaşmasının tasdikine dair kanun lâyihası.

2 — Nyon anlaşmasına müzeyyel olarak dün Cenevrede imzalanan itilâfname nin tasdikine dair kanun lâyihası.

3 — Nyon anlaşmasının maksadı ve onun yüklediği mükellefiyet hududu dahilinde kalmak şartile anlaşmalar akdi için hükümete salâhiyet verilmesi hakkında kanun lâyihası.

Bu son iki lâyihası hükümet bu sabah Meclise tevdi etmiş bulunuyordu. Encümen lâyiha'lar üzerinde 3 saatten fazla meşgul olmuş ve mazbatalarını hazırlayarak umumî heyete vermiştir.

Encümen Nyon anlaşmasını ve müzeyyel itilâfnameyi menafii milliyemize muvafık gördüğünü mazbatasında tebarüz ettirmiştir.

İkinci celse

Büyük Millet Meclisi on yediyi yirmi beş geçe gene Abdülhalik Rendânın re'isliğinde ikinci celsesini akdetmiştir.

Reis hükümetten gelen lâyiha'lar hakkında muhtelit encümen mazbatalarını hazırlamıştır. Bunları tab'a vakit yoktur, mazbataları okutturuyorum, demiştir.

Bu sırada kanun lâyiha'larının müstaceliyetle müzakeresi teklif ve kabul edilerek lâyiha'ların müzakeresine geçmiştir.

Hariciye Vekâleti Vekilinin beyanâtı

Müteakiben kürsüye gelen Hariciye Vekâleti Vekili Numan Menemencioğlu uzun beyanatta bulunarak Akdenizde bir aydan kısa bir zamandanberi devam eden huzursuzluğun konferansı meydana getirdiğini söylemiş ve korsanlığın men'i için alınmış birçok tedbirlerden bahsederek tarihî mülahazat vermiştir.

Menemencioğlu demiştir ki:

Türkiye Cumhuriyetinin yüksek meclisinde kabul ve tasdik olunan 3 - 27 numaralı kanun ile, İttihak etmiş olduğu 1936 Londra Prose Verbal denizaltı gemilerinin bir takım tedbirleri müraacaat etmeksizin ticaret gemilerini batıramayacağı ve bu hususta denizaltı gemilerinin tâbi olduğu hükümlere tabiiyet etmesi lâzım geleceğini müeyyid bulunmaktadırlar.

Nyon konferansı, İspanya hâdisatı dolayısıyla halihazırın vücudunu kabul etmemek ve İspanyada mücadele halinde bulunularda muharip hukuku tanınamakla beraber Londra anlaşmaları esaslarını bu piratlık hareketına karşı ittihaz her devletin salâhiyeti cümlesinden olan tedbir ile mezcederek İspanya işlerine ademî müdahale prensiplerini İspanyada halî mücadelede olan taraflardan gayri devletler gemilerinin masuniyetini temin edecek usullere istinad ettirerek tesbit ve kabul etmiş bulunuyor.

14 Eylülde Türkiye delegesi hariciye vekili Dr. Arasın İngiltere, Bulgaristan, Mısır, Fransa, Yunanistan, Romanya, Sovyetler Birliği ve Yugoslavya muhaharalarla birlikte imza etmiş olduğu Nyon anlaşması yüksek tasdik ve tasvibinizle arz edilmiştir.

Bu anlaşma biraz evvel bahsettiğimiz piratlık vak'alarına karşı âkidelin müstesna olarak hareketlerini temin eden bir kaç prensip maddesinden sonra alınacak tedbirlerin bilfiil cereyan ne yolda vuku bulacağını gösteren hükümleri ihtiva etmektedir. Bu hükümlere göre, Garbi Akdenizde -Tirenyn mntakası hariç olmak üzere- emniyetli müraakabesi kara suları dahilinde ve açık denizde İngiliz ve Fransız filosuna bırakılmış ve Şarki Akdenizde de kara sularının müraakabesi her sahildar devletin kendisine ve açık denizlerde Adriyatik müstesna olmak üzere anlaşma ahkâmının tabiki gene İngiliz ve Fransız filolarına verilmiştir. Akdenizin şarkında bu filolar harekâtta bulundukları esnada sahildar devletlerden bunların malik oldukları vesait derecesinde bazı gün müzaheret görecekler ve bilhassa bu devletlerin kara suları içine kadar Pirat gemisini takib edebilmek ve gene sahildarların irae edebilecek limanlardan istifade eyleyebilecek haklarına malik olacaklardır.

Anlaşmanın tatbikatı esnasında bir yanlışlığa meydan vermemek için âkid devletlerin denizaltı gemileri Akdenizde bazı kayırlara tabi olarak seyrüsefer edebileceklerdir.

Nihayet, müddetle mukayyed olıyan bu anlaşma her âkidin bir aylık mütekaddim ihbar ile çekilmesi imkânını derpiş etmekte ve bu takdirde diğer bir herhangi âkide de bu çekilme gününden evvel haber vermek suretilerle aynı zamanda taahhüfatına nihayet vermek hakkını bahşeyemekteyiz.

Nyon anlaşmasının sekizinci maddesi mu'ebince bu anlaşma ile beynelmillel taahhüdata hiç bir veçhile hale getirmemekte olduğunu ayrıca kaydetmek isterim.

Arkadaşlar, «Nyon» anlaşmasının imzası esnasında bu anlaşmada yer bulmamış olan diğer bazı noktaların müzakeresine devam edilecek müzeyyel bir itilâf daha akdine çalışılacağı tekarür etmiştir.

Bu ikinci anlaşmada birincisinin eczayı

mütemmimesinden olmak üzere bu gece Cenevrede aynı devletler muhaharaları tarafından imza edildi.

İşte yüksek meclisimizden tetkik ve tasdikini rica ettiğimiz ikinci metin de budur: Denizaltı Piratlığının denizüstü gemilerle tayyarelere de teşmillini istihdaf eden bu itilâfname «Nyon» anlaşmasının hudud ve esasları dahilinde ve memleketimize aynı mükellefiyetleri tahmil eder şekilde akd ve imza edilmiştir.

Cumhuriyet hükümetinin Büyük Meclisimize tasvip edilmiş olan siyasetine uygun telâkki ettiğimiz Nyon anlaşması müzeyyel Cenevre anlaşmasını kabul ve tasdik buyurmanızı rica ederim.

Başvekilin nutku

Hariciye vekâleti vekilinin izahatını müteakip Başvekil İsmet İnönü kürsüye gelerek aşağıdaki nutku söylemiştir:

Nyon anlaşması Akdenizde korsanlık aleyhine manen ve maddeten âkid devletlerin tesanüdünü ve teşriki me'saisini ifade eder. Karadeniz ve Akdeniz devletleri ve davetliler ve âkidler meyanındadır. Almanya dahi davet edilmiştir. Davet için teşebbüs alan devletlerin diğer bazı devletlerin iştirak etmemesi haline teessüf etmeleri hem bizim hissiyatımıza tercüman olmuş, hem davet eden devletlerin geniş bir anlaşma istihsalı için arzularının samimî olduğunu nazarımda teyid etmiştir. —Alkışlar— Korsanlık aleyhinde bir mücadele anlaşması masum bir hâdisedir ki, tabii ve rahat haller içinde fazla dikkati çekmeyecekti, fakat Nyon anlaşmasının umumî dikkat ve hassasiyeti üzerinde toplaması, akdolunduğu zaman gergin ve nazik şartlar içinde bulunmasındadır.

İspanya meselesi uzadıkça, tarafların ve mefruz taraftarların birbirinden korkuları artıyor. İspanya meselesi herhangi bir şekilde bitse İspanyol milletinin mefruz taraftarlarının hepsini mütehayyir etmesi pek muhtemeldir. Fakat, mesele bitinceye kadar Avrupa krizlere maruz görünüyor.

En şiddetli kriz

Korsan denizaltılarının faaliyeti şimdiki kadar geçen krizlerin en şiddetlisini bize ihzar etti. Fransa ve İngilterenin davetinde ve Nyon anlaşmasının mündemciği olan azim ve karar ile beraber geniş anlaşma fikri had ve gergin vaziyeti sulh yoluna çevirmeğe muvaffak olmuştur. Bunu müşahade etmek Avrupa için bir nefes imkânını vermiştir.

Büyük bir facia

Muhterem arkadaşlar: Akdenizde ve Avrupada bir harp patlamasını biz Türkler büyük bir facia addediyoruz. (Bravo sesleri) Türkiyenin doğrudan doğruya ve ilk sahnedeki bahis mevzuu olmadığı meseleler önünde iken böyle bir dehşetten bahsedişim bir Avrupa harbini insanlar için hepimiz için felâket saydığımızdır. Avrupa bugünkü vasıtalar önünde bir yarım avuç kadar yerdir ki, yeni bir patlamadan bütün medeniyetini küll altında gömmek ihtimali vardır.

Harbe mâni olmak için

Bu memleketin mes'ul bir vazifedarı ve beynelmillel münasebette insanların müsterek saadetine inanmış bir insan olarak bir harbe mâni olmak için elimizden geleni yapmağa mecbur bulunduğumuzu zannediyoruz. (Bravo sesleri ve alkışlar).

Meşru müdafaa vasıtası

Nyon anlaşmasında bulunan korsanlık aleyhindeki mücadele fikri konferansa iştirak etmiyen yakın ve uzak hiç bir yerde tenkide uğramamıştır. Siyasî itilâfların neticesi olan itirazlar da bile korsanlığı tasvip ve teşvik edecek bir mütelea hiç bir yerden işitilmemiştir. Bu umumî telâkkide göstermek lâzımdır ki, bu anlaşma tabii ve meşru bir müdafaa imzadesidir. Türkiye bu anlaşmanın haricinde kalan büyük devletleri ve geniş muhitleri de kendi içerisinde toplamasını temenni eder.

Nyon anlaşmasını hiç bir devlet aleyhinde olıyan bir meşru müdafaa vasıtası telâkki ederek, hükümet, arzedilen kanun lâyiha'larını ve B. M. Meclisinin tasdik etmesini istirham eder. Alkışlar.

İsmet İnönünün nutkundan sonra kanun lâyiha'larının hey'eti umumiyeleri hakkında söz isteyen olmadığın

Son dakika

Bozcaada civarında Meçhul bir denizaltı Gemisini mürettebatile Birlikte yakalamışız

İzmir, 18 (Hususi) — Şehrimizde dolaşan bir şayiaya inanmak lâzım gelirse dün Bozcaada civarında meçhul bir denizaltı gemisi görünmüş, topçumuzun ateşi üzerine meçhul gemi suyun üzerine çıkmak mecburiyetinde kalmıştır.

Denizaltı gemisi 22 kişilik mürettebatile birlikte yakalanmıştır.

Bu şayiayı teyid eder mahiyette yeni bir haber aynamamıştır.

dan maddelere geçilmesi açık reyeye konularak kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin fevkalâde toplantısı sebebiyle samihin locaları hıncıcağın toplantısıdır. Toplantıya giremiyen küçük bir kalabalık Meclis önünde toplanmış ve müzakerelerin neticesini bir an evvel öğrenmek için beklemiştir.

Cumhurreisi kanunları tasdik etti
Ankara, 18 (Hususi) — Büyük Millet Meclisinin bugün kabul ettiği kanunlar Cumhurreisinin yüksek tasdiklerine iktiran etmiştir.

Anlaşma yarın sabah tatbik ediliyor
Ankara, 18 (Hususi) — Cumhuriyet hükümeti Nyon anlaşmasını pazartesi sabahı fiilen tatbik başlayacaktır.

Arnavudluğun ismi anlaşmadan çıkarıldı

Ankara, 18 (Hususi) — Arnavudluk Nyon anlaşmasından çekilmiş ve Arnavudluğun ismi anlaşmadan çıkarılmıştır. Meclisin kabul ettiği anlaşma metninde Arnavudluğun ismi yoktur.

Anlaşmanın metni tayyare ile geldi
Ankara, 18 (Hususi) — Nyon konferansının anlaşmasının metni bugüne tayyare ile şehrimize gelmiştir.

Kanunların kabulü

Ankara, 18 (A.A.) — B. M. Meclisinin bugünkü toplantısında Nyon anlaşması ve zeyli 364 ve mezkûr anlaşmanın maksat ve mükellefiyeti hududu dahilinde kalmak şartile anlaşmalar akdi için hükümete salâhiyet verilmesine dair kanun lâyihası da 371 rey ile kabul edilmiştir.

Ankara 18 (A.A.) — Nyon anlaşmasının metni bervechi âtidir:

İspanyada mücadele halinde bulunan taraflardan hiç birine ait olıyan ticaret gemilerine karşı denizaltı gemileri tarafından Akdenizde İspanya ihtilâfi münasebetiyle mürekker tecavüzler vaki olduğuna, Bu tecavüzlerin, ticaret gemilerinin tahribi hakkındaki 22/Nisan/1930 tarihli Londra muahadesinin 4 üncü kısmında münderiç hukuku düvel kaldelelerini ihlâl ettiğini, en iptidai insanîyet prensiplerine muğayir olduğunu ve bunların bihakken korsanlık hareketi olarak tavsif edilmesi lâzım geldiğini,

ve İspanyada mücadele halinde bulunan taraflardan biri veya diğerinin muharip hukukunu kullanmak veya deniz muharebesi kanunlarına riayet etse bile açık denizde ticari seyrüseferi kontrol etmek hakkını hiç bir suretle tanınamaksızın ve işbu mukaveleye iştirak eden herhangi bir devletin açık denizde her türlü müdahalelere karşı kendi ticari seyrüseferini himaye etmek üzere itti-hazını muvafık göreceği herhangi bir hareket bulunmak ve sonradan kararlaştırılacak müsterek diğer tedbirleri almak hakkına halel gelmemek şartile evvelemlerde, denizaltı gemileri tarafından yapılan korsanlık e'aline karşı, müsterek tedabiri mahsusayı kararlaştırmak icap ettiğini.

Nazarı dikkate alarak, kendi hükümetleri tarafından usulüne tevfiikan salâhiyeti haiz olup aşağıda imzası bulunanlar, Nyon konferans halinde 9 Eylülden 14 Eylül 1937 ye kadar toplanarak hemen mer'iyete girecek olan âtidedeki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Ticaret gemilerini himaye

1 — Konferansa iştirak eden devletler kendi bahri kuvvetlerine, İspanyada müraadele halinde bulunan taraflardan birine aid olıyan ticaret gemilerini himaye etmek üzere aşağıdaki 2 ve 3 numaralı fıkralara tevfiikan hareket etmeleri için talimat vereceklerdir.

2 — Bahri teslihatın tahdid ve tenkisi için Londra 22/Nisan/1930 tarihinde imza olunan beynelmillel muahedede zikrolunup Londrada 6/teşrinisani/1936 da imza olunan protokolle teyid edilen hukuku düvel kaldelelerine muhalif olarak böyle bir gemiye taarruz eden herhangi bir denizaltı gemisine bil-mukabele taarruz edilecek ve mümkünse bu gemi tahrip edilecektir.

3 — İspanyada mücadele halinde bulunan taraflardan hiç birine ait olıyan bir geminin yukarıdaki fıkrada zikredilen kaldeleler ihlâfına olarak taarruza uğradığı bir nokta

civarında tesadüf edilen denizaltı gemisine, tesadüf olunduğu ahval, taarruzun faili kendisi olduğu fikrini teyid ediyorsa yukarıda zikrolunan hükümler kezalik tatbik olunacaktır.

4 — Yukarıda zikredilen kararları pratik bir surette icra için konferansa iştirak eden devletler aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Garbi Akdenizde

1 - Garbi Akdenizde ve Malta kanalında, nezaret hususu ayrı hükümlere tâbi olacak, Tirenyn mntakası müstesna olmak üzere, işbu icraat açık denizde ve konferansa iştirak eden devletlerin kara sularında İngiliz ve Fransız donanmalarına —iki hükümet arasında kararlaştırılacak tevzi şekline göre— terettüb eder.

Şarki Akdenizde

2 - Şarki Akdenizde:
A - Bu icraat kara sularında, alâkadar hükümetlerden her birine, kendine ait mntakada terettüb eder.

B - Açık denizde, Adriyatik denizi müstesna olmak üzere, Çanakkale boğazının medhaline kadar işbu icraat İngiliz ve Fransız donanmalarına —seyrüsefainin, tehlikeli olduğu korkulan mntakalarda, iki hükümet arasında tekarür edecek tevziye göre— terettüb eder. İşbu konferansa iştirak eden devletlerden Akdenizde sahildar olanlar, kendi vasıtaları nisbetinde, bu donanmalara istenilecek müzaheretle bulunmayı taahhüt derler. Bilhassa donanmaların harekâtını kendi kara sularında takib etmelerine ve kezalik intihab edebilecek limanlardan bu donanmaların istifade eylemelerine müsaade edeceklerdir.

Şurası da mukarrerdir ki, yukarıda 1 ve 2 numaralarda zikredilen mntakaların hududu ve tevziatı her zaman, vaziyetteki her türlü değişiklik hesaba katılmak üzere konferansa iştirak eden devletler tarafından değiştirilebilir.

Mutabik kanun noktalar

5 — Konferansa iştirak eden devletler şu hususta mutabik kalmışlardır ki yukarıdaki hükümlerin Akdenizde istimalini âtidedi şekilde tahdid edeceklerdir:

A - Aşağıda B ve C fıkralarında derpiş edilen ahval müstesna olmak üzere hiç bir denizaltı gemisi Akdenizde denize çıkmayacaktır.

B - Denizaltı gemileri konferansa iştirak eden devletlerden her birine tebliğatta bulunmuktan sonra deniz üzerinde ve bir sulüstü gemisi refakatinde olmak şartile seyredileceklerdir.

C - Konferansa iştirak eden devletlerden her biri aşağıdaki 1 numaralı melfufta tayin edildik A ve B fıkralarında münderiç tahdidatı tâbi tutulmayacak olan bazı mntakaları, talim için, kendi denizaltı gemilerine tahsis edebilirler.

Kezalik konferansa iştirak eden devletler şu hususta mutabiktir ki mecburi tevakuf veya yukarıdaki B fıkrasında derpiş edilen şartlar müstesna olmak üzere kendi kara sularında hiç bir ecebi denizaltı gemisinin bulunmasına müsaade etmeyeceklerdir.

6 — Kezalik, konferansa iştirak eden devletlere mukarrerdir ki yukarıda yazılı programın icrasını kolaylaştırmak için kendi ticaret gemilerine Akdenizde, aralarında tekarür edip aşağıdaki 2 numaralı melfufta tayin edilen bazı esaslı yolları tavsiye edebileceklerdir.

7 — İşbu anlaşmanın hiç bir hükmü, konferansa iştirak eden devletlerin kendi denizüstü gemilerini Akdenizin herhangi bir kısmına göndermek hakkını tahdid etmez.

8 — Yukarıdaki hükümler Milletler Cemiyeti kâtipliğine tesell ettirilmiş olan beynelmillel taahhütlere hiç bir suretle ihlâl etmez.

9 — Konferansa iştirak eden devletlerden biri işbu anlaşmadan çekilmek niyetinde bulunduğuna haber verirse böyle bir tebliğ 30 günlük bir vadenin hitamında muteber olacaktır, ve konferansa iştirak eden devletlerden herhangi bir diğeri de bu husustaki niyetini, mezkûr tarihten evvel bildirmek şartile, aynı tarihte anlaşmadan çekilebilecektir.

Her iki metni aynı derecede muteber olmak üzere Fransızca ve İngilizce tek bir nüsha olarak Nyonda 14 Eylül 1937 tarihinde tasdik edilmiştir. Bu nüsha Milletler Cemiyeti Kâtipliği arşivine tevdi olunacaktır.

Büyük Britanya ve şimali İrlanda Birleşik Kralığı, Bulgaristan, Mısır, Fransa, Yunanistan, Romanya, Türkiye, Sovyetler Birliği, Yugoslavya.

Müzeyyel itilâfname

Ankara 18 (A.A.) — Nyon anlaşmasına müzeyyel itilâfname metni bervechi âtidir:

Akdenizde denizaltı gemileri tarafından ika olunan korsanlık fiillerine karşı hususî müsterek tedbirler hakkındaki kararları havı olarak 14 Eylül 1937 tarihinde Nyonda imza olunan anlaşmada, iştirak eden devletler, denizüstü gemileri veya hava sefineleri tarafından ika olunan bu gibi fiillere karşı ileride müsterek tedbirler ittihazı imkânını muhafaza ettiklerini ve şimdiki tedbirler tevessül etmek münasip olduğunu nazarı dikkate alarak, hükümetleri tarafından usulü daireesinde mezuun bulunan aşağıdaki imzalar sahipleri 17 - Eylül - 1937 tarihinde Cenevrede toplanıp derhal mer'iyete girecek olan bervechi âti hükümleri kararlaştırmışlardır:

1 - İşbu itilâfname, Nyon anlaşmasını tamamlar ve onun mütemmim cüzü addolunur.

Denizüstü ve hava gemileri

2 - İşbu itilâfname İspanyada mücadele

halinde bulunan taraflardan hiç birine aid olıyan bir ticaret gemisine karşı Akdenizde bir denizüstü gemisi veya hava gemisi tarafından deniz muharebesi hukuku düveli ile musaddak olup 22 Nisan 1930 tarihli Londra muahedenamesinin 4 üncü kısmında tahdid ve 6 teşrinisani 936 tarihinde Londrada imza edilen protokol ile teyid olunan insanîyet prensiplerini nazarı itibare almaksızın bir denizüstü veya hava gemisi tarafından yapılan bilcümle hücumlar: hakkında tatbik olunur.

3 - Nyon anlaşmasına tevfiikan açık denizde ticari seyrüsefainin himayesine iştihrak eden ve 1 inci maddede zikredilen şerâit daireesinde yapılan bir hücumu şahid olan her denizüstü gemisi.

A - Eğer hücum bir hava gemisi tarafından vaki ise ona karşı ateş açacak.

B - Eğer bir denizüstü gemisi tarafından vaki ise o hücumu karşı kendi vasıtaları ile icabı halinde onların kara suları dahilinde, çağırılması mümkün olan takviyeye müraacaat eyleyerek müdahale edecektir.

İştirak eden devletlerden her biri, kendisine ait hususlarda, kendi harb gemilerinin işbu itilâfname ruhuna göre hattı hareketlerini tanzim edeceklerdir.

Aynı derecede muteber olmak üzere Fransızca ve İngilizce olarak tek bir nüsha halinde Cenevrede 17 Eylül 1937 tarihinde tasdik olunmuştur. Bu nüsha Milletler Cemiyeti kâtipliği hazinesi evrakına tevdi olunacaktır.

Büyük Britanya ve Şimali İrlanda mütehdid Kralığı, Bulgaristan, Mısır, Fransa, Yunanistan, Romanya, Türkiye, Sovyetler Birliği, Yugoslavya.

Güneş klübü spor Faaliyetini tatil mi Ediyor?

Dün şehrimizde 1933 senesinde Galatasaraydan ayrılan oyuncularla teşekkül eden Güneş klübünün spor faaliyetlerini bırakmağa karar verdiği hakkında bazı şayialar çıkmıştır. Üzerinde ısrarla durulan bu şayialar üzerine klübün ileri gelenleri arasında tahkikat yapıldı.

Güneş klübünün tanınmış simalarından bir zat bize şunları söyledi:

— Bütün spor şubelerinin tatil faaliyetini hakkında henüz verilmiş kat'i bir karar yoktur.

Bununla beraber bu sene yapılacak lik maçlarına futbol şubesinin iştirak ettirilmesi mevzuubahstir!

Trakya manevraları filmi

İzmir (Hususi) — Trakyamızın büyük askeri manevraları umumî müfettişlik sinema atölyesi şefi Vehbi Kaya tarafından filme alınmıştır.

Bu filmler Vehbi Kayanın idaresi altında bir heyet tarafından evvelâ İstanbulda akademide ordu müfettişi orgeneral Fahrettin Altay tarafından görülmüş ve takdir edilmiştir.

İzmirde götürülen bu filmler orduevinde, halkevinde, fuarda müteaddid defalar gösterilmiş ve cidden sürekli bir alkış toplamıştır.

Umumî müfettiş Kazım Dirliği candan seven Egeliler, Trakya topraklarında Cumhuriyet ordusunun makineleşmiş vesaitile yapılan manevraları görmekle general Kazım Dirliği teşekküllerini bildirmişlerdir. Bu zengin filmler köy kalkınmalarına gösterilen ders filmleri arasında bütün Trakya köylülerine gösterilecektir.

Garsonlar mektebi Ay Sonunda Açılıyor

Şehrimizde açılacak garson mektebi etrafında yapılan hazırlıklar bitirilmiştir. Mektep binası olarak Beyoğlunda bir apartman seçilmiştir. Mektebin müdürlüğünü Esnaf Birlikleri birinci kısım umumî kâtiibi Cemal yapacak, muallimleri tanınmış garsonlar arasından ayrılacaktır. Mektep binasının genzen maarif müfettişleri muvafık şekilde rapor verdiklerinden binanın tefrişine başlanacaktır.

Garson mektebi teşrinievvel ay içinde tedrisata başlamış olacaktır. Buradan biraz yukarıda bulunan berberler mektebinin de bu çatı altına alınması muhtemeldir.

Bir adam merdivenden düşüp öldü

Kantarçılarda 67 numaralı kahvede 75 yaşlarında İlyas isminde biri merdivenden düşerek birdenbire ölmüştür. Cesedi muayene eden adliye tabibi Salih Haşim, defnine ruhsat vermiştir.

HASAN BRİYANTINLERİ

Kadın ve erkek için yağsız renkli ve beyaz adragana ve yağlı ve likid nevileri

Saçlarda yumuşaklık ve parlaklık ve düzgünlük temineder. Kavanoz ve şişe içinde küçük 35, büyük 50 kuruş.

ODÖKİNİN HASAN

ile saçlarınızı kurtarınız.

Odökinin ile saçlarınızdaki kepekler zail olur. Mikroplar ölür. Saçlarınız uzar ve yumuşar.

Hergün sabah ve akşam yatarken Odökinin Hasanla başınızı tarayınız.

HASAN SAÇ SABUNU

Hamamda her vakit başınızı Hasan saç sabun ile yıkayınız.

Bu adamı canından bezdiren şey:
GRİPİN
i tecrübe edinciye kadar çekmeğe mahkûm olduğu ağrı ve sızılardır.

GRİPİN
En şiddetli baş ve diş ağrılarını keser.

GRİPİN
Romatizma, sinir, adale, bel ağrılarına karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN
Kırıklığı, nezleyi, soğukalgınlıklarından mütevellid bütün ağrı, sızı ve sancıları geçirir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Venus güzellik müstahzaratından

VENÜS Rimell
VENÜS Allığı
VENÜS Ruju
VENÜS Kremi
VENÜS Pudrası
VENÜS Briyantini

Kullananlar muhakkak **VENÜS** kadar güzelleşir. Venus müstahzaratı şimdi bütün kibar ve şık familyaların en kıymetli ve itimada şayan yegâne tuvalet müstahzaratı olmuştur.

Deposu Nureddin Evliyazade, İstanbul

Akşam çaylarında...
ve akşam yemeklerinde...
tiyatro ve sinema çıkışlarında...

TOKATLIYAN'a

geliniz. Orada 21 Eylül 937, Salı gününden itibaren

POGANY

meşhur, Macar kadın orkestrasını dinleyeceksiniz. Virtüöz kemancı Bayan LİLİ SZEKELLY'nin idaresindeki bu orkestra her gün saat 17,30 dan itibaren en nefis müzik parçalarını çalacaktır.

Not — Bu müstesna müzik ziyafeti, konsumasyon fiatlarının ehvenliği dolayısıyla herkes için uygundur.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

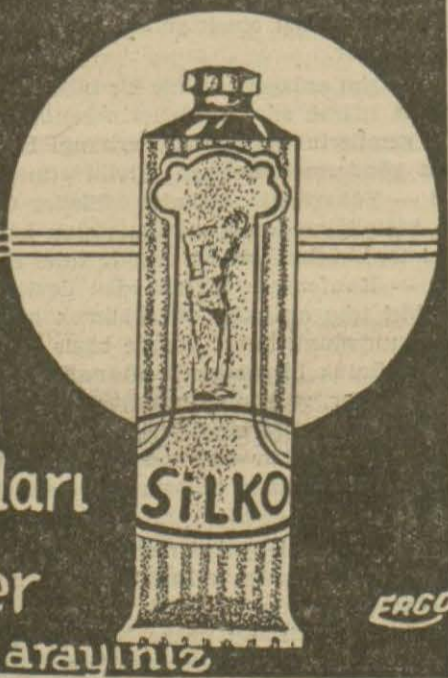
Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

SILKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK

Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder her eczanede arayınız

HİDDET

ve asabi nöbetler sıklaştıkça, çarpıntı ve bayılmalar devam ettikçe hayatın zevki mi kalır? **KARDOL** ile teskin çaresi var.

İlân Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracağız. Ayrıca tanzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncuk Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Mektep, hastane ve bilumum resmî ve hususî müesseselerin ihtiyacı olan yün ve pamuk battaniyelerle yatak takımlarının her çeşidi mağazalarımızda mevcuttur.

Sultanhamam 4 — Beyoğlu 376 Tel: 20625
BURSA PAZARI: Hasan Hüsnü

Saraçhane başında Horhor caddesinde

Erkekler kısmı: Münirpaşa konağında — Kızlar kısmı ile ilk kısmı: yeni yapılan binada

KIZ ERKEK HAYRİYE LİSELERİ YATILI YATISIZ

Ana - İlk - orta - Lise kısımlarını havidir. Fen ve edebiyat kolları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecebi lisans mecburidir. Münirpaşa konağı erkekler kısmına Münirpaşa konağı karşısında leyli bir liseye lazım olan bütün müstemilâti havi büyük bahçeli yeni yapılan bina da kız lisesi ile ilk kısma tahsis edilmiştir. Kızlar kısmında tedrisat tamamen ayırdır. Nefari talebeden arzu edenler mektebin hususî otobüsle naklolunurlar. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, saat 10 dan akşam 5 e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530

PROFİLÂKSİN

Belsoğukluğu ve Frengiden korur.

Sıhhat ve içtimâî Muavenet Vekâletinden:

İstanbul nehari ve Çorum leyli küçük sıhhat memurları mekteplerinin Eylül ayında biteceği ilân edilmiş olan kayıd ve kabul müddetleri Birinciteşrin başına kadar uzatılmıştır. (6301)

Operatör - Urolog
Dr. Mehmet Ali Idrar yolları
bastahtıkları mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

Son Posta Matbaası
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL